

Веселка у пошуках Таткового меча

Олександр та Меланія Рибалко

Казка

"Веселка у пошуках таткового меча" – це фантастична казка, написана у співавторстві доньки і батька, Меланії та Олександра Рибалко.

Відважна українська дівчинка Веселка разом із вірним другом Коником слухняно виконує батькові настанови і щасливо перемагає всіх чудовиськ та чаклунів.

Прочитавши цю книжку, наші діти стануть ще сміливішими і переконуються у тому, що варто поважати своїх батьків. Дорослі помітять у казці багато знайомих реалій сьогодення. Уважні читачі тут знайдуть для себе чимало мудрих порад, гумор і любов, які допоможуть вижити Людині навіть під час війни.

Частина 1

День народження Веселки.

Загадковий нічний ліс.

Дурнуватий зайчик та поміркована білочка.

Знайомство з Веселкою, коником та дідом.

Мрії збуваються! Чарівний подарунок!

Несподівана зустріч у небесному місті

Чарівна українська ніч. Особливо, коли ти перебуваєш у ялинковому лісі. Місячне сяйво робить усе сріблястим та казковим. Навкруги тихо та безпечно, мов у лагідному сні!

Десь поруч, серед дерев, маленький соловейко несподівано заспівав свою солов'їну пісню. Це, мабуть, когось потривожило, бо в кущах почувся загадковий шурхіт. Хтось вовтузився у темряві, невидимий і тому, напевно, дуже-дуже страшний. З гілки на гілку безшумно перестрибнула маленька білочка. Вона зацікавлено поглянула вниз. Та що ж воно там таке?

Ой! Кущі заворушилися. Щось там засопіло, а на неширокий шлях, що пролягав серед ялиць та смерек, вискочив зовсім не страшний, а, навпаки, дуже наполоханий зайчик. Озираючись і тремтячи всім своїм пухнастим тілом, він стрімголов перебіг через шлях та хутко зник у кущах на протилежному боці. Білочка здивовано подивилася йому вслід. Чого, питається, боятися та гасати, мов дурний, уночі кушерами? Кому він потрібний, той зайчик? Уже давно кудись зникли з лісу всі хижаки і стало зовсім безпечно, навіть уночі. Уже давно за ним ніхто не женеться, а зайчик все бігає та бігає! Уже три роки!!! Швидкість набрав таку, що зупинитися не може!

Так, мабуть, думала білочка, стрибаючи далі у своїх справах.

Ну, і нехай собі бігає зайчик та стрибає білочка! Бо всі ті звірятка зовсім не з нашої історії.

Ось наші герої!

З-за рогу на шлях, повільно погойдуючись та поскрипуючи колесами, виїхав віз з величезною копицею сіна, яка трималася на ньому невідомо як. Тягнуло воза маленьке сонне кривоноге лоша. На возі, зверху на сіні, сидів старий вусатий дід-козак та роздивлявся крізь гілки зіркове місячне небо, щось тихенько шепочучи та посміхаючись. Позад нього, посапуючи, спала маленька дівчинка рочків так восьми у простенькій вишиванці. Попереду, поміж дерев, з'явилася невеличка прогалина — виїзд з лісу. Небо трохи посвітлішало. Невдовзі ранок.

Несподівано лоша зупинилося. Прямісінько перед ним, перетинаючи шлях, протікав широченький струмочок. Лоша схилилося і почало пити воду. Напившись, воно обернулося та, тихенько похрипуючи, очима вказало дідові на струмочок. Дід припинив шепотіти, зробив суворе обличчя і приклав батіг до рота: "Тс-с. Навіть не

думає базікати, ледащо". Він озирнувся на дівчинку, чи спить? Спить. Дід пригрозив конику батогом та мовчки кивнув: "Уперед!". Лоша крутнуло головою: "Ні". Дід тяжко зітхнув, прошепотів: "Хай тобі грець!" — та втомлено спустився з воза на землю. Підкотивши шаровари, він, тихо лаючись, розпріг коника, та, підсівши під нього, підняв на плече і переніс на інший бік струмка. При цьому коник зробив таку невдоволену пику, немов це не його переносять, а він когось. Потім дід повернувся і, впрігшись, перетяг воза. Там він знов впріг невдоволеного коника та виліз на сіно. Озирнувся — дівчинка спить. От і добре. Дід ледь смикнув за віжки, і вони нарешті поїхали далі. Ось і виїзд із лісу.

Світає. Десь далеко заспівав півень. Лоша позіхнуло. Повільно зійшло сонце, освітлюючи рівне, як стіл, золоте соняшникове поле та безхмарне синє небо.

— Діду, ти подивись, як чудово! Справжнісінький рай! — бадьоро, немов зовсім вона і не спала, озвалася ззаду дівчинка.

Дід аж підскочив від несподіванки. Він обернувся і з любов'ю подивився у величезні, блакитні, мов небо, оченята онучки. А онучку звати Веселкою!

— Прокинулась? А я й не помітив, — лагідно промовив дід. — Доброго ранку, моя ріднесенька. З днем народження, люба!

— Справді! День народження! — аж підскочила Веселка. — От би мені сьогодні крила, я б злетіла високо-високо, мов ота біленька хмаринка! Сплела б сонечку віночок, заспівала б разом із пташками, і обов'язково татка побачила б. Обов'язково-обов'язково.

Останні слова дівчинка вимовила ледь чутним, сумним, тремтливим голосом, сховавши личко у дідову вишиванку.

— Так, рідненька, — прошепотів дід, гладячи онучку по голівці. — Я б оце і сам з тобою політав, разом із бабою, аби трошки молодші були, і матінку з собою взяли б. Та ж ми вже дорослі. Десь, доки жили, крила загубили, мрії розгубили. Одна надія на тебе, сонечко ти наше! Візьмеш нас із собою?

— Звичайно, візьму! Прямісінько зараз! Гайда зі мною! — сміючись потягла Веселка діда у поле.

— Та постривай, Веселонько! Ото щасливий я дід з такою онукою! Але ж не встигаю! Почекай, бо розвалиш діда! От, щоб тебе дощ намочив: не дівчинка, а хвеєрверк! — торохтів дід, спадаючи з воза на землю слідом за Веселкою.

Отак, тримаючись за руки та регочучи, вони пірнули в соняшникове поле і вдарили такого веселого українського гопака, що аж хмаринки в небі почали завзято підтанцьовувати. Пташки, метелики, звірятка з лісу — усі забули про свої справи, підспівували та кружляли разом з ними. Навіть наш знайомий наполоханий зайчик, тікаючи невідомо від кого поміж соняшниками, мчав уже не абияк, а під музику!

Дід, забувши про свої "сімдесят з гаком", теж розійшовся не на жарт! Наче той парубок. Очі сяють! Оселедець скуйовджений! Вишиванка розхристана!

Одним словом — святковий день починався яскраво!

А Веселка, мрійливо заплющивши очі, розкинувши ручки, мов крила, співала та

кружляла серед поля, поступово віддаляючись від усіх. Пісня була такою дзвінкою та щирою, що якоїсь миті всі на полі захоплено зупинились-заслухались. А дівчинка, непомітно для самої себе, легко злетіла над землею, вище і вище... І ось поруч з нею вже тільки пташки та хмаринки.

Веселка розплющила очі і побачила, нарешті, як високо вона піднялася. Але чомусь не злякалась і не здивувалась. Наче саме так і повинно було все статись. Далеко під ногами пропливала її рідна земля — ліси та ріки, лани і гори, міста та села! Дніпро, Карпати, Крим...

А вона все вище і вище! Ось вже і хмаринки під нею! Цікаво, а що ж там, на краю неба, подумала Веселка і підняла очі. Від того, що вона побачила, ледве не втратила свідомості!!!

Прямісінько над нею, серед неба та хмар, було те, що вона так часто бачила у снах та мріях — дивовижне місто з чарівними лісами, небесними горами, різнокольоровими водоспадами і сяючими замками та палацами. Починалося місто на березі океану, який займав неосяжний небесний простір і закінчувався грандіозним водоспадом прямісінько у хмарну безодню!

Безліч чудернацьких створінь, величезних, мов кити, і маленьких, наче акваріумні рибки весело бавились у кришталевій воді, немов запрошуючи Веселку до своєї стрімкої метушні.

Веселка, не вагаючись, пірнула у прозору глибочінь, розігнавши цілу зграю маленьких бешкетників і намагаючись наздогнати та упіймати хоча б одного. Це було страшенно весело, бо рибки були дуже спритні і зникали прямісінько з долоні, з'являючись за мить зовсім в іншому, несподіваному місці.

Як не старалася Веселка, та в неї нічого не вийшло. Трішки втомлена, але дуже щаслива, дівчинка пообіцяла своїм новим друзям ще повернутися і спіймати їх усіх. Сміючись та викручуючи мокре волосся, яке було все переплутане водоростями, вона вийшла на берег. Не зробивши і двох кроків, Веселка відчула, як між її пальчиками, якими вона доводила до ладу свою зачіску, щось заворушилось, і за мить малесенька перелякана рибка, виборсавшись із Веселчиного волоссяного полону, з вереском вискочила просто у воду.

— Ага! Одну таки впіймала! — з реготом заплескала в долоні Веселка.

Задоволена веселою грою, дівчинка роззирнулася навкруги. Десять метрів за сто від води починався чарівний ліс. Прямо біля нього, спиною до мандрівниці, якийсь чоловік розкладав багаття. Веселка затамувала подих. Щось таке знайоме та рідне було у постаті чоловіка! Не може бути! Невже її мрія, неможлива та надзвичайна, може здійснитися прямо зараз? Чоловік присів, підкинув декілька гілочок у багаття, побачив, що полум'я стало сильнішим, підвівся і нарешті повернувся обличчям до дівчинки.

Веселка впізнала його одразу! Тепер остаточно! Тепер по-справжньому!

-Татку!!! — скрикнула вона і втратила свідомість.

Частина 2

Омріяна зустріч.

"Ну, здрастуй, моя ріднесенька!"

Таємниця таткового зникнення.

Карколомні пригоди в небесному місті!

Надважливе доросле завдання для маленької дівчинки.

Свідомість поверталася до дівчинки повільно і лагідно. Відчуття було таке, наче ти прокидаєшся після чарівного сну. Веселка вже все відчувала, але очі ще не розплющувала. Вона трішки хвилювалася: а що, як тільки вона розплющить очі, все це зникне, мов мрійне марево, — і місто, і океан, і, найголовніше, татко?!

Та поки вона так розмірковувала, хтось дуже-дуже ніжно поцілував її оченятка, потім щічки, потім голівку. Стало так добре, наче колись давно, коли вона була ще зовсім маленькою, татко кожного вечора перед сном довго носив її на руках, цілючи та співаючи пісень. Несподівано вона відчула, що те, що було тоді, знову повторюється! Неспішне погойдування, тихий спів...

Веселка розплющила очі і побачила, що так воно і є — вона на руках у татка, а зовсім поруч таке рідне, добре, знайоме обличчя. Таткові очі! Таткова борода! Таткова посмішка! Господи, як же добре!

— Ну, здрастуй, моя ріднесенька!

— Здрастуй, таточку! Я знала, що сьогодні, що в небі стріну тебе. Обов'язково. Ти живий, живий! А я казала діду! І матусі! І бабусі! А вони не вірили, тільки плакали, щоб я не бачила. А я вірила! Я так вірила! — ледь чутно, трохи затинаючись, прошепотіла Веселка і заплакала.

— Тому ми і зустрілися, бо ти вірила. Як же я на тебе чекав, — прошепотів тато, пригортаючи свою маленьку донечку.

Так вони і сиділи невідомо скільки біля вогнища, дивлячись одне на одного, не в змозі надивитися. То сміючись, то плачучи. І як же їм було добре удвох!

Веселка так багато хотіла всього розповісти! Як жила ці роки. Як мріяла. Які в неї чудові друзі. Який у них смішний ледачий коник. Як вони всім селом намагалися розкрити таємницю таткового зникнення.

Але, на її подив, татко все це знав дуже добре. Наче завжди був поруч. Вони ще довго сміялись і сумували, згадуючи минуле.

Та ось настала черга таткової розповіді. Присівши прямо на пісок біля вогнища, не випускаючи Веселку з рук ні на мить, він розповів їй свою історію зникнення, починаючи з того, як на землю прийшла чорна смердюча навала. Поступово вона накрила майже все навкруги. Міста та села, гори та річки, поля і ліси перетворювались на гидотні болота, сповнені мерзотних створінь. Люди тікали з тих місць, а хто не встигав, потрапляли в полон, і згодом самі перетворювались на потвор.

І не було нікого, хто міг би перемогти цю темряву. Нікого, крім татка.

Того далекого дня, коли люди востаннє бачили татка живим, він, одягнувши свої

бойові лати, шолом, узявши щит та меч, сів на коня, обійняв свою родину, поцілував ще зовсім маленьку Веселку і рушив на вирішальну битву.

Слухаючи цю розповідь, Веселка заплющила очі і намагалась уявити собі все, що чула. Ось перед нею чорна земля. З усіх боків! І тільки невеличкий клаптик світлої поверхні, на якій її татко на білому коні відважно б'ється з усією тією нескінченною армadoю страшних істот, що лізуть і лізуть прямо з-під землі. І чим більше їх падає під татковим мечем, тим більше з'являється нових!

І ось з останніх сил татко підкидає свій меч угору, в самісіньку чорну хмару, яка вкрила небо, і залишається без зброї. Меч на мить зникає у тій хмарі. Радісна погань обліплює обеззброєного воїна з усіх боків, так, що його вже не видно, і тягне під землю.

Тим часом меч падає на землю яскравою блискавкою, яка знищує ворога. Вмить зникає все чорне, а на місці, де вдарила блискавка, залишився татків меч, устромлений в землю, схожий на хрест.

Знову яскраво сяє навкруги земля! Немає погані, але й татка немає. Там, на землі, немає. Бо тепер його домівка тут, серед хмар, у небесному місті.

Тато закінчив свою розповідь.

Веселка розплющила заплакані очі. На татовому плечі всілася маленька пташка. Біля його ніг та навкруги них зібралися з лісу маленькі чудернацькі звірятка з розумними очима. Веселка шморгнула носиком, утерла рукавом сльози, поцілувала тата і несподівано підскочила.

Але ж у тебе тут ціла дивовижна країна! Я бачила, поки летіла! Навіть трішечки попір-нала. Так весело, так чудово! А з землі нічого не видно! Чому? Я вже дивилась, роздивлялась! І так, і сяк. Навіть бабусині окуляри одягала. Нічого не видно. Лише хмаринки та сонечко. А можна, я тут політаю крапельку? Ну мо-о-ожна? На день народження!

— Звісно, можна. Давай разом!

І почалась дивовижна пригода! Білі хмаринки були усюди. Одна над одною, і поруч, і навкруги. А серед них — чарівний небесний світ. Ось вони летять над горами, вкритими іскристим райдужним снігом! Веселка на вершині. Вона змерзла і тремтить, бо дуже холодно. Та поруч з'являється тепленький татко і зігріває її своїм диханням. З хмаринки починає іти сніг величезними сніжинками, які кружляють під музику вітру навколо і перетворюються у трійку сніжних коней, запряжених у санчата. І ось вони вже летять стрімголов з гори серед скель та пагорбів, виписуючи карколомні піруети. На одному з них сніжна трійка несподівано зникає, і Веселка шкереберть летить прями́сінько в замет, але замість холодного снігу вона опиняється на руках у тата.

І тієї ж миті вони вже поруч із зовсім іншою хмаринкою, на березі прозорої річки. Праворуч — водоспад. Невеликий, але дуже стрімкий. Річка заросла гігантськими квітами, які танцюють у воді. Їхнє величезне листя може втримати на собі людину, а деякі листки — навіть двох. Веселка бігає тим листям, зганяючи у воду жаб та здуваючи метеликів у повітря. Їй так весело, що вона не помічає, як листок, на якому вона знаходиться, відривається від своєї квітки, і, збільшуючи швидкість, несе́ться до

краю водоспаду. Ще мить — і вона на тому листочку, загнувши його краї на себе, мов на човнику, летить вниз з водоспаду гірським потоком, через пороги та завороти. Наскочивши на величезний камінь, листочок-човник вислизає з-під неї, і дівчинка опиняється під водою, сміючись та пускаючи бульбашки.

— Це так чудово! — кричить Веселка, лякаючи сонного сома.

Виринає вона вже поруч з наступною хмаринкою, де її зустрічає татко, загортаючи у величезний квітчастий рушник. Навкруги ліс з велетенськими деревами, що переплелися гілками на запаморочливій висоті. Деревина схилиється верхівками до них і піднімають вгору, передаючи Веселку і татка одне одному. І Веселці зовсім не страшно на такій висоті, бо поруч — татко!

І так з хмаринки на хмаринку, із світу в світ, милуючись незвичайними яскравими пейзажами! І в кожному такому місці вони були не самі. Усюди безліч усміхнених людей, звірят, пташок та інших живих створінь, великих і маленьких, які вітали їх та весело супроводжували в цій стрімкій пригоді.

Встигли побувати всюди. Навіть в жерлі діючого вулкану! А ще на самісінькому дні океану! А ще біля величезного палацу, навколо якого янголи з музичними інструментами виконували прекрасні мелодії.

Нарешті, задихаючись від швидкості та захоплення, вони опинилися біля свого багаття. Веселка припала до струмка.

— Яка смачнюща вода! Піла б і піла! Жила б тут і жила! — весело щебетала вона своєю дзвінкою скоромовкою. — Ой, я всім розповім, як тут чудово! І дідові, і бабусі, і матусі, і всім-всім! Та не повірять, мабуть. Чи, може, повірять? Напевно, не усі. А з тими, хто повірить, ми разом сюди завітаємо. Чи не можна? Чи, може, мені не повертатися туди, а жити тут, із тобою? Га?

Татко сумно милувався нею, насолоджуючись кожною миттю цього довгоочікуваного, щасливого спілкування. Коли Веселка закінчила свої міркування та питання, він зітхнув і тихо промовив:

— На жаль, повертатися треба, ріднесенька моя. Та ми ще неодмінно зустрінемося, от як зараз, щоб більше ніколи не розлучатися. Але зараз на тебе чекають. Ти дуже потрібна там, на землі. І тобі треба бути сильною та сміливою, бо попереду багато випробувань. Проте ти здолаєш усе. Слухай уважно. Я хочу дати тобі важливе завдання — знайди мій меч! Це буде нелегко, але це дуже-дуже важливо! На це в тебе є всього два дні і дві ночі.

— Меч? Але ж у нас мир та спокій! Навіщо нам меч?

— Так. Був мир та спокій. Але поки ти гостювала тут, на землі все змінилося. На жаль. Тому потрібно не тільки його знайти, але й скористатися ним.

Веселка зробила великі очі і затулила долонями ротик.

— Когось убити?

— Ні. Запам'ятай: більше ніхто не повинен вмирати! Цим мечем неможливо вбити когось живого. Сила цього меча — у моїй любові до вас. І тільки той, хто любить інших так, як я, знайде силу і розуміння ним скористатися.

— Це добре, що ніхто не повинен вмирати, — з полегкістю зітхнула Веселка. — Але як ним скористатися? Що робити потім, коли я його знайду?

— Ти обов'язково зрозумієш це, коли знайдеш меч. Тільки нічого не бійся. Пам'ятай, я завжди невидимо буду поруч. А якщо ми з тобою разом — ми переможемо! І ще. Запам'ятай: якщо ти завжди будеш уважно прислухатися до свого серця, то навіть ворог допоможе тобі знайти правильне рішення і остаточно перемогти.

Із цими останніми словами світ навкруги почав стрімко обертатися, і вони розлетілися в різні боки, дивлячись в очі та простягаючи руки одне до одного.

— Я обов'язково знайду меч і повернуся сюди! За два дні і дві ночі! — крикнула Веселка і полетіла крізь хмари, вниз до землі.

Частина 3

З небес на землю.

Зустріч на згарищі.

Незвичайні здібності Веселки.

Молитва та чудесний дощ.

Нові неприємності.

Небо з сонцем та хмаринками швидко промайнуло повз Веселку. Зникли дивовижне місто, океан, тато. На серці стало трішки сумно, але надія на повернення та дитяча цікавість, що ж воно очікує її попереду, зробили свою справу. Тепер у Веселки була справжня важлива мета. І ця мета робила її трохи дорослішою, ніж вона була ще зранку.

І, мабуть, саме це допомогло мандрівниці не втратити свідомість вдруге за день, коли вона згори побачила під ногами землю. Точніше, те, що залишилося від тієї квітучої країни, якою батьківщина була вранці.

Свідомість не втратила, але злякалася дуже. Бо замість річок та різнобарвних ланів, замість зелених лісів та веселих будиночків Веселка побачила справжнє згарище!

— Таточку, рідненький! Що ж це таке? — скрикнула вона.

— Та лети вже швидше, там дізнаєшся! На неї всі чекають, а вона тут базикає! — роздратовано зацвірінькала, пролітаючи поруч, якась прокопчена пташка з обгорілим пір'ям і задимленим хвостом.

Веселка здивовано провела пташку поглядом і стрімко полетіла на землю, навіть не звернувши уваги на те, що зрозуміла пташину мову.

Опустившись на пагорб край свого села, вона побачила біля шляху знайомий височенний залізний іржавий стовп, на якому завжди висіла табличка з назвою села — "ВЕСЕЛЕ". Тепер табличка була обгорілою і чимось смерділа.

У Веселки на очах забриніла сльоза, але заплакати вона не встигла, бо прямо з-під ніг у неї вискочив наш знайомий наполоханий зайчик. Сахнувшись спочатку від несподіванки, а потім впізнавши Веселку, він заволав, мов скажений:

— Та біжи швидше додому! Її там шукають усі, а вона тут рюмсає! Бігом біжи!

Крикнув і втік, тільки п'яти заблищали, чи що там у зайців замість п'ят.

Веселка аж рота роззявила, збагнувши, нарешті, що розуміє пташок і звірят. Та розмірковувати над цим дивом не було часу. Вона стрімголов помчала з пагорба до рідного села.

Добігши до крайньої хати, дівчинка зупинилася, щоб перевести подих, і далі йшла вже повільно. Якби вона бачила себе збоку, то, напевно, помітила б, що після зустрічі з татком вона наче трішки подорослішала, ледь помітно. А ще в неї зовсім змінилися очі. Тепер вони лагідно сяяли, мов два маленьких сонечка, теплом і добротою. І вся вона сяяла у своєму чистенькому вбранні серед того жахіття навкруги. А з кожним її кроком, там, де ступала її ніжка, земля ставала знов чистою і залишалися яскраві

слід.

Не помічаючи всього цього, притиснувши ручки до грудей, Веселка обережно переступала через розвалені паркани та обгорілі гілки, йдучи до своєї хати. Звідусіль було чути людський стогін і плач.

Ось і те, що залишилось від їхньої домівки. Поруч, у дворі, — дід, матінка та бабуса. Всі в сажі, брудні, заплакані. Побачивши Веселку, вони заплакали ще гучніше і кинулися до неї.

Зустріч була такою бурхливою, що мандрівницю ледь не завалили на землю, та завчасно схаменулися. Сльози вмить змінилися на посмішки та радість. Її цілували, обіймали, крутили на всі боки — чи не поранена. А Веселка, теж радіючи, цілувала усіх і втирала своїм рукавом їхні забруднені обличчя. Точніше, спочатку втирала, а потім цілувала, звичайно. Причому і її одяг, і вона сама залишалися чистенькими та яскравими.

— Ну, слава Богу! Жива! — бурмотів дід, щасливо посміхаючись.

— Звісно, що жива! Мамо, бабусю, діду! — Веселка знов обійняла всіх трьох разом і прошепотіла: — Я татка бачила, я...

На півслові вона замовкла, рішуче відсторонилась і подивилася їм в очі.

— Та що тут у вас трапилося? Звідкіля весь цей безлад? Пожежа? Виверження вулкану? Чи нові витівки Тарасика?

До речі, Тарасик — це друг Веселки, маленький винахідник і мрійник.

— Та ні, Веселонько. Цього разу Тарасик тут ні до чого. Зараз усе розповім, — промовив дід, одразу засмутившись.

Одинока сльоза покотилася по щоці старого та зникла десь у сивій бороді. Дід шморгнув і втер очі брудним рукавом. На вже чистому обличчі залишилися сліди сажі. Це було так кумедно, що Веселка, дивлячись на нього, не втрималася спочатку від посмішки, а потім і від сміху. За нею і всі інші почали реготати та обійматися.

— Нумо я вас всіх повичищаю, — мовила Веселка.

І, от диво, нарешті це помітили всі, саме ті місця, яких торкалася Веселка, одразу ставали чистими. За дві хвилини від бруду не залишилось і згадки.

Нарешті можна було спокійно розповідати.

— Вже й не сподівалися побачити тебе живою, — почав дід. — Але ж ти, бач, не тільки живенька, а ще й ціленька та чистенька. А ми побивалися, що згубив тебе той чорний вихор, дитиноньку нашу маленьку.

— Який вихор? Так, діду, з цього місця розповідай все докладно, — зажадала Веселка.

— Так я ж і кажу. Щойно ти полетіла над полем, почала підійматися все вище і вище, ось тільки ти за хмаринку завернула, як налетів чорний вогняний вихор! Як закрутив усе навкруги! Як почав усе палити! Сама бачиш, що накоїв, хай би йому грець! Ліс погорів, хати погоріли! Усе в сажі, у бруді якомусь смердючому, навіть небо, навіть квіти! І що то воно було, невідомо. Бо відтоді як батько твій нечисть у цій землі переміг, такого ми не бачили. З того часу, як з'явився той стовп велетенський на

пагорбі, такого не було! Що тепер робити, де будемо жити, з чого відбудовувати?

— Та нічого, татку. Головне, що всі живі. Якось розберемося, — намагалася заспокоїти старого Веселчина матуся.

— Авжеж. Не вперше відбудовувати. І коли-то все скінчиться? — бідкалася бабуса.

— А я знаю, що робити. Ходімо зі мною, — рішуче сказала Веселка і пішла з двору у напрямку пагорба на початку села, де стоїть стовп із його назвою.

Трохи здивовані дід, бабуса і мама подалися слідом. А Веселка йшла і співала ту саму пісню, з якою вона злетіла в небо. Люди у дворах, чуючи той спів і вгледівши незвичайну Веселку, припиняли плакати, виглядали з-за обгорілих парканів, починали перешіптуватися, а деякі навіть трохи посміхатися. Врешті-решт, усі вони виходили на шлях і йшли за Веселкою. Цікаво ж було, що воно буде. А щось таки буде! Це напевно!

З одного двору вибіг худорлявий брудний хлопчина десь Веселчиного віку. Оце і був Тарасик.

— Веселко! Як добре, що ти повернулася, — промовив він. — Я знав, що ти не можеш загинути. У тебе ж сьогодні день народження. Але бачиш, як усе сумно. А я хотів подарувати тобі квітку, та не зберіг.

З цими словами він витяг з-під сорочки обгорілу квітку і зажурено продовжив:

— Ось. Вибач. Я так довго шукав саме таку. Вона була найгарнішою серед усього степу. Але...

— Дякую тобі, Тарасику, — відповіла Веселка, беручи квітку до рук. — Ти завжди такий уважний. Не сумуй. Дивись, як я тепер умію!

З цими словами вона поцілувала квітку, і та знову перетворилася на яскраву та живу. Тарасик аж припинив моргати від подиву.

— Справді, вона найгарніша. Я її берегтиму, — посміхнулася Веселка.

Далі вони йшли вже удвох, взявшись за руки.

На пагорбі Веселка відпустила Тарасика, відійшла трохи вбік, стала навколішки, схи-лила голову, заплющила очі, підняла рученята до неба і почала тихенько молитися.

Інші спочатку здивовано дивилися на неї, а потім один за одним почали робити те саме.

І диво трапилось! Ось просто зараз!

Перша крапля, а за нею друга, третя...

Злива була літньою, теплою і веселою. Вона вмить змила весь бруд! Люди розплющили очі, побачили знов різнобарвний та сонячний світ і почали несамовито радіти! Вони сміялися, підставляли обличчя під свіжі краплі, обіймали один одного. Босі, вони мов діти, гасали калюжами, сміялися і танцювали.

Дощ був недовгим, але рясним і невдовзі скінчився. Тут усі згадали про Веселку, адже це вона першою стала молитися! Вони підхопили дівчинку на руки і почали підкидати вгору. Раз, два, три! А потім діда! Матінку! Бабуса втекла! А люди так розходилися, що разочок підкинули навіть переляканого коника.

— Стійте!!! — раптом заволав дід.

Всі так і завмерли від несподіванки, забувши впіймати вже підкинутого коника. Той

так і гепнувся з гуркотом на землю.

А дід, шкутильгаючи, стрімголов побіг з пагорба через усе село до свого льоху і хутко

зник у ньому. Зсередини щось почало грюкати, падати, дід лаявся: "Хай тобі грець!" — і все те так гучно, що чути було аж на пагорбі. З льоху вискочив переляканий на смерть щур і кинувся втікати в чагарі. За ним полетіли гарбузи, качани капусти, дрібніші овочі, поламане колесо... Нарешті виліз і сам дід. Через плече в нього ткана торба, а в руках — старезна іржава шабля. З усім цим скарбом дід помчав назад, на пагорб. Досить швидко, як на людину похилого віку.

— Знайшов!!! — кричав дід, страшенно захекавшись.

Нарешті, добігши та сильно втомившись, старий з останніх сил виліз на невдоволено-го коника, розправив плечі, заніс над головою шаблю. Ну, вояка молодий тобі, та й годі!

— Ех, стережися, оте, не знаю, що воно там таке! — закричав він. — А ну, хто зі мною, битися з лютим ворогом! Розірвемо, хлопці, на шматки отого, хтозна-кого!

Треба сказати, що весь цей час народ спостерігав за дідовими діями в цілковитій тиші, бо всі були дуже здивовані. Німа сцена!

З-під ніг оторопілих дорослих виповз малюк в сорочці та без штанів, із соскою в роті. Він, погойдуючись, піднявся, виплюнув соску і звідкілясь витяг маленьку дерев'яну іграшкову шабельку.

Дід рубонув своєю шаблею повітря!

Коник не витримав і сів на круп!

Хлопчик махнув шабелькою і впав на дупку!

Коник жалісно заіржав!

Хлопчик заходився плакати!

Люди враз загомоніли!

— Та з ким воювати? Ні з ким! Все скінчилось! І дощ пройшов! Та може воно, оте, полетіло собі за море! А раптом повернеться? Не повернеться! Будувати треба, а не воювати! — загуло звідусіль.

Такий тут зчинився гармидер, що ніхто вже не чув нікого, навіть себе.

Навіть Веселку, яка намагалася привернути увагу, але марно.

— Люди! Любі мої односельці! — кричала вона. — Послухайте мене. Нам потрібно знайти Татків меч! Це дуже важливо, люди!

Але даремно. Майже ніхто, крім Тарасика, який не зводив з Веселки очей, так нічого і не почув.

Раптом усі замовкли, бо десь далеко-далеко, але дуже добре чути, пролунав розкотистий грім. Потім ще! Потім ближче!

Перелякані люди повернули голови в той бік і побачили, як з-за обрію з'явилась чорна хмара, блискавки і смерчі! Причому все оте дуже швидко сунуло прямо на них!

Люди в паніці почали хапати дітей і намагалися тікати до села! Але де там! Блискавки,

грим вже поруч! А смерч, найбільший і найстрашніший, вже поряд! Налякані до смерті люди, яким було нікуди тікати, згуртувалися біля стовпа з назвою села "ВЕСЕЛЕ". Та весело не було нікому!

Поступово вихор взяв їх у кільце і почав звужуватись, намагаючись затягти людей у свій страшний вир.

— Усі сюди! — кричала Веселка. — Тримайтеся за стовп, він витримає! Допомагайте один одному!

Її послухали. Ті, що були ближче, хапалися за рятівний стовп, інші за них. Це допомогло на деякий час. Але центробіжна сила ставала дедалі сильнішою, і всі трималися з останніх сил.

Веселка залізла вище від усіх, тому біду вона побачила першою. Прямо під нею матуся того маленького хлопчика, який так відважно махав своєю шабелькою ще п'ять хвилин тому, випадково випустила одну ручку свого маляти, і тепер намагалася втримати його однією рукою. Довго вона не витримає! Потрібна допомога!

Веселка, не вагаючись, спустилась трошки нижче, вхопила хлопчика за вільну ручку і допомогла мамі закріпитися з ним біля стовпа. Але сама...

Дівчинка не втрималась, і вихор поніс її в небо.

Частина 4

Перша перемога.

Шалений смерч та балакучий коник.

Ось воно, хто винен!

Бовван з чотирма обличчями.

Володарка землі та її бойовий кінь.

Спокуса. Перше випробування.

Битва в печері скарбів.

Звалюємо!!!

— Я вас люблю! Татку, врятуй їх, будь ласка!

Ці слова Веселка прокричала вже здалеку, зі страшенної височини, зовсім не певна, що рідні та односельці її почують.

Дівчинка роззирнулася навкруги. Смерч був справді велетенським! Вона летіла по колу кудись вгору на шаленій швидкості, а разом з нею... Чого тут тільки не було! Вирвані з корінням дерева, млин, невеличкий човен, великий пароплав, залізничний локомотив з вагонами, залізна водонапірна башта, їхній коник із тканиною торбою.

Коник???!!!

Ось же він! Майже поруч!

Веселка, чомусь, так здивувалася, що трохи не втратила світлий розум.

— Коникуні!!! А ти що тут робиш? — прокричала вона, начебто коник міг їй відповісти.

— Та те, що й ти! — все ж відповів їй Коник справжньою людською мовою. Веселка аж ротика забула закрити від подиву. — Ось вирішив трохи політати, — роздратовано продовжував Коник, явно кепкуючи з Веселки. — Дай думаю, політаю! Подивлюся, як воно там, нагорі! Коли це, думаю, така нагода ще випаде!

Та надовго його жартів не вистачило. Глянувши вниз, він заволав щодуху:

— А-а-а! Рятуй мене, тітко моя, коняко! Пробач мені, кінський боже, я більше не буду лінуватися і дурити діда! Я більше не буду красти буряки у бабусі і прикидатися хворим і слабким! А-а-а! Ой, дивись, дивись, дивись!

Цієї миті сила, що розкручувала їх вгору, раптом припинила діяти, і вони опинились у невагомості аж десь серед зірок! Земля залишилася так далеко внизу, що видно було, мов на мапі, не тільки рідний край, а майже всю Євразію і трішки Африки. Тільки на мапі воно все різнокольорове, а наші герої побачили, що зараз уся земля чорна і димить!

У невагомому стані вони перебували недовго. Смерч почав розкручуватися в інший бік, і тепер його сила була спрямована не вгору, а вниз, зі швидкістю наче ще більшою, ніж до того.

Не зовсім розуміючи, що вона робить, Веселка почала перестрибувати з одного предмета на інший, намагаючись дотягнутися до Коника. Нарешті, їй це вдалося. Вона сполохано схопила Коникову морду в обійми і притулила до себе.

— Мимай ма меме! — щось промимрив Коник.

— Що? — не зрозуміла Веселка.

— Мимай ма меме! Ма им— ум и!

— Та що ти кажеш? Я не розумію! Може ти по-людськи говорити розучився? — злякалась Веселка.

Тут Коник, нарешті, висмикнув морду з під Веселчиної пахви і заволав:

— Та відпусти, кажу! І сідай на мене!

Не зовсім розуміючи, навіщо це робити, Веселка слухняно вмостилася Коникові на спину. Коник рвонув усім тілом ліворуч і опинився копитами на даху якогось автобуса. Відчувши тверду поверхню, він розігнався і перестрибнув вище, на стовбур велетенського дерева. Таким чином, коли все навкруги стрімко несло по колу донизу, Коник з Веселкою поступово підіймалися вгору. Це на деякий час їх врятувало, бо нижчі предмети вже досягли земної поверхні і почали розбиватися об скелі!

За лічені секунди розіб'ються і вони...

— Тату!!! — заплющивши очі, закричала Веселка, очікуючи неминучого страшного удару.

Але нічого не сталося!

Замість удару об землю Веселка опинилась у своїх спогадах, коли в небесному місті, ганяючи сніговими горами на сніговій трійці, вона вилетіла з санчат, але замість холодно-го замету потрапила до теплих таткових рук. Стало затишно, як тоді, весело і спокійно.

Веселка обережно розплющила одне око і побачила, що все несподівано зупинилось. Вихор стрімко скрутився і відлетів у височінь, де став величезним чорним птахом, схожим більше на кажана.

Та дівчинка не помітила того перетворення, бо з острахом дивилася вниз, туди, куди зараз доведеться впасти. Хоч і не так високо, як серед зірок, але відстань до землі чималенька. Усе те тривало якусь мить. Спочатку рух по колу зупинився. Тиша настала така, що аж у вухах задзвеніло. А потім усе разом обвалилося на самісінькі скелі.

Коник опинився зверху на величезному камені, звисаючи задом з одного боку та тримаючи в обіймах дівчинку з іншого. Свої перелякані очі вони відкрили одночасно і відсахнулися одне від одного від несподіванки.

— Та не сіпайся, а то не втримаю, — зціпивши зуби від напруження, мовив Коник.

— Як думаєш, високо?

Веселка з острахом вчепилася Коникові у гриву, підібгала ноги і поглянула вниз. До землі було всього кілька сантиметрів.

— Тю! — сказала вона і, відпустивши червоного від напруги Коника, стала на ніжки.

Той, втративши противагу, завалився на інший бік.

Полегшено зітхнувши, що одна небезпека минула, друзі роззиралися навкруги. Як виявилось, опинилися вони майже на самісінькій вершині велетенської скелі, біля входу до якоїсь чорної печери, на невеликому рівному майданчику, який закінчувався

бездонною прірвою. Склею з усіх боків оточували такі самі похмурі скелі. Та їхній майданчик був якось по-особливому зловісним. Може через печеру? Напевно, так воно і було.

А от якби наші герої подивилися вгору, вони змогли б побачити в захмареному до обрію небі велетенську крилату істоту чорного кольору, дуже схожу на кажана.

Ми ж бо з вами її вже бачили. Пам'ятаєте, коли смерч згорнувся? Так, чудовисько було те саме! Зі своєї висоти воно добре бачило, що з усіх боків, наскільки сягало око, були скелі, прірви, якісь смердючі потоки. І жодної живої рослини! Ніде!! Жодної!!!

Жахливо! Але кажанові це подобалось, бо то були його мертві володіння. Прямісінько під ним була та сама велика скеля з печерою, біля якої наші герої знайшли свій тимчасовий порятунк. Та якби вони помітили те, що бачив кажан! Насправді, верхівка скелі виявилася величезним бовваном з чотирма страшними обличчями, розвернутими на всі боки. А печера — то була розкрита паща одного з тих облич. Злими очима кажаняка вдивлявся вниз, шукаючи місце, де розбилася дівчинка. І ось коли, нарешті, він начебто знайшов те, що хотів, і його погляд впав на Веселку, яскравий спалах засліпив йому вирячені беньки! Кажан з переляку та несподіванки заплющив очі і затулив їх крилами. Жива! Як таке могло трапитись?! Як можна було вціліти, впавши з такої висоти?!

Від цих думок кажан навіть забув, що він у польоті, і сам трохи не гепнувся згори на боввана, але своєчасно вийшов із піке, нечутно приземлившись на майданчик позаду Веселки та Коника, миттєво перетворившись на худючого чаклуна, начебто в чорному плащі та капюшоні. Швидко отямившись, він гордовито підняв свою пику, вже людську, але дуже схожу на кажанячу, і поглянув на Веселку, яка стояла до нього спиною. І знов осліп! Це вже було занадто! "Що ж то за дівчисько?" — думав кажан-чаклун, збентежено кліпаючи очима та трясучи головою.

Тепер йому стало зрозуміло, що навіть дивитись на неї він не зможе. Як же в такому разі йому виконати завдання? Треба щось швидко вигадати. Ідея з'явилася досить швидко. Чаклун схилив голову і голосно кашлянув. Дівчинка з Коником аж підскочили від несподіванки.

— От трясця твоєї матері! — Коник наполохано обернувся до чаклуна. — Це ще мені, Пилип з конопель! Налякав, чорнявий!

— Коніку! — смикнула його й сама перелякана Веселка. — Будь чемним. І де ти таких слів набрався? — вже прошепотіла вона, намагаючись роздивитись обличчя загадкового гостя.

— Де набрався — в діда нахватався! — теж пошепки відповів Коник. — А хіба ж можна так несподівано кашляти за спиною. Я трохи дуба не врізав з переляку!

— Я, чесно кажучи, й сама злякалась.

Тим часом чаклун повільно опустився перед Веселкою на одне коліно і урочисто промовив:

Радий вітати тебе, о велика володарко Землі!

Веселка розгублено подивилася навкруги. З ким він говорить? Яка ще володарка?

Може, Коник щось розуміє? Але той теж витріщив очі і тільки покрутив копитом біля скроні, показуючи на чаклуна.

— Ви щось наплутали, шановний. Підведіться, я — звичайна дівчинка. Тут немає ніякої володарки. Подивіться уважно.

— Я не смію, — відповів чаклун. — І я не плутаю. Усе так, як я кажу. Все так, як написано у стародавньому пророцтві: "З неба прилетить юна донька великого царя всесвіту, велика володарка Землі! Їй належить уся влада та всі скарби світу. Їй будуть служити народи, а вона зробить їх щасливими!" Хіба твій батько, великий цар всесвіту, не розповідав тобі про твоє велике покликання?

— Цар всесвіту? Мій батько? Але ж дуже схоже на те. І, мабуть, він щось таке казав. Не можу згадати напевно. Та якось не вірить-ся.

— Іди за мною, і ти повіриш! Я покажу тобі твоє справжнє життя! Тільки коняку залиш біля печери.

З цими словами чаклун підвівся і, не підіймаючи очей, швидко рушив до печери. Веселка, ще трохи вагаючись, пішла за ним. А ображений до глибини душі Коник метушливо підстрибував поруч та голосно обурювався.

— Що?! Сам ти коняка! Ні, ти бач! Якесь незрозуміле страховисько буде вказувати самій володарці Землі, де залишити свого вірного бойового коня! — далі він продовжував уже тихенько, на вухо Веселці. — Веселко, не залишай мене тут. І не довіряй йому: брехло, одразу видно. Бач, в очі не дивиться, коли говорить. Зовсім як я, коли діда намагаюсь обдурити, що втомився. Дуже підозрілий, еге ж?

— Сама бачу, що підозрілий. Але ж цікаво, що там у нього, в печері? Може, меч саме там.

— Цікаво то цікаво, але ж моторошно тут якось і смердить. Давай чкурнемо звідси, поки не бачить.

— Ні. Я відчуваю, що це важливо. Треба ризикнути. Ходімо, не бійся: я з тобою, мій бойовий коню.

Йти довелось недовго. Хвилини за дві вони побачили попереду яскраве сяйво, і незабаром увійшли до величезної кам'яної зали, сповненої чарівних скарбів. Їх було так багато і вони так сяяли, що друзі аж трохи примружились. Довелося поступово звикати до надзвичайного явища. А тут було від чого очманіти! Здавалося, що в тій печері було зібрано всі багатства світу! Коник аж заточився трохи, задравши голову, та ледь не впав, спіткнувшись об величезний алмаз, який валявся під ногами, мов звичайний камінь. Чаклун мовчки почекав, доки у друзів мине шок, і повів їх до центру печери, де просто у повітрі, ні на чому не тримаючись, на висоті десь метрів зо п'ять повільно оберталася найчарівніша річ з усієї тієї пишноти — діадема надзвичайної краси!

Чаклун злетів до неї, обережно взяв до рук, опустився на підлогу, нахиливши голову, підійшов до Веселки і, бурмочучи щось незрозумілою мовою, поклав діадему враженій дівчинці на голову. Одразу перед Веселкою невідомо звідки з'явилося величезне дзеркало.

— Дивись уважно, королево! — мовив чаклун. — Зараз ти побачиш своє пророцтво!

Тільки уяви, скількох людей в усьому світі ти можеш зробити щасливими!

У дзеркалі Веселка побачила саму себе, мовби збоку. Буцімто вона в королівському вбранні урочисто ступає широчезним майданом. Навкруги величезний натовп. Усі кричать: "Слава великій володарці землі! Дякуємо тобі, благодійнице наша!" Веселка роздає скарби та гроші, розкидає серед натовпу. Люди збирають їх навколішках та цілують землю, де ступила її нога. Серед тих людей і матуся, і бабуся і дід. Веселка посміхається до них, помічаючи, які вони щасливі. А ось вона серед величезних палаців. Поруч безліч красивих молодих людей, які співають їй пісні про любов. Вона виходить на балкон. Нескінченний натовп унизу захоплено завмирає. Веселка усміхнено підіймає голову вгору і дивиться на небо. Та небо несподівано засліплює її!

Веселка злякано затулила очі руками і закричала:

— Чому я не можу дивитися на небо?

— Бо тобі більше не треба дивитися вгору! Тепер ти вища за всіх! — несподівано гучним голосом відповів їй чаклун. — Тепер ти будеш дивитися тільки вниз! Зрозумій — це влада! Це слава!

— А як же небо? А як же тато?!

— Тобі більше не потрібен тато. Тут ти найголовніша! Ти — володарка землі!

— Ні! Я не хочу так! Я все зрозуміла, підлий брехуне! Тату!!!

З цими словами Веселка зірвала діадему з голови і жбурнула її простісінько у дзеркало! Воно дзвінко розлетілося на дрібні скельця, з яких почали вилітати гидотні кажани. Чаклун зник, але з'явився в іншому місці, за спиною у друзів.

Тієї ж миті печера почала страшенно здригатися від підземних поштовхів. Скеля почала тріскатися, і довкола з'явилися вогняні провалля, куди з гуркотом полетіли скарби. Усе почало плавитись і зникати!

— Не хочеш?! У такому випадку ти сама винна! — закричав розлючений чаклун. — Скиньте їх у безодню!

— Рятуйтеся! — заволав Коник, озирнувшись і побачивши, як на них, вишкіривши гострі ікла, летять кажани з перекошеними мордами. — А я попереджав! Треба було звалювати, коли я казав!

Кажани почали атакувати з усіх боків. Веселка з Коником відбивалися, як могли! Ногами, руками, головами, копитами, хвостом!

Та кажанів було дуже вже багато! Вони обліпили Коника, підняли над підлогою і при-тисли до стіни.

— Рятуйте!!! Веселко!!! А-а-а!!!

І поки він так кричав, до рота йому залетів кажан, котрого за мить до того відбила ногою Веселка.

— Тьфу! Тьфу! От гидота! — почав відпльовуватися Коник, вириваючись із кажанячих лап.

Продовжуючи роздавати стусани настирливим створінням, Коник, покопирсавшись у торбі, знайшов там зубну щітку, намазану пастою, і почав чистити зуби. А що б ви робили, якби вам до рота залетів кажан?

Доводилося дуже скрутно! Ось спробуйте самі чистити зуби, бігати стінами, бити кажанів і одночасно лаятись! А тут ще треба чимось виполоскати рот, бо повно піни, аж бульби з'явились. Коник пожбурих зубною щіткою в кажана, влучив і почав знову копирсатися в торбі, шукаючи якусь рідину для полоскання. З торби вилітали порожні бляшанки, скляні пляшки від лимонаду. Нарешті він знайшов паперовий пакет з молоком.

— О! Підійде! — зрадів Коник, луснув чергового кажана копитом по пиці, прополоскав рот, втер морду і підскочив до Веселки, яка вже геть виснажилася.

— З мене досить! — закричав Коник дівчинці прямо у вухо. — Я такого жаху більше не переживу, трохи кажаном не вдавився! Сідай на мене швидше! Звалюємо звідси, володарко землі!

Веселка в останню мить ухопила за його гриву, вискочила на Коникову спину, і вони чимдуж помчали до виходу!

— Мені одразу його пика хитрюща не сподобалась! — торохтів Коник, набираючи швидкість. — Наступного разу, як скажу звалювати, то треба одразу звалювати! Чуєш, володарко землі?

— Ще раз назвеш мене володаркою землі — отримаєш на горіхи, мій бойовий коню, — закричала йому у вухо Веселка.

Та гонитва тривала! Під копитами Коника все провалювалось, і вони ледь встигали перескочити в інше місце. Коник так розігнався, що стрибав іноді навіть стінами та стелею! Аж голова йшла обертом!

Нарешті вихід! Не зупиняючись і не збавляючи швидкості, Коник стрибнув з урвища прямо у височінь...

Частина 5

Карколомна втеча.

Рятівні шаровари.

А тим часом в печері...

Небезпечний серфінг.

Ще одна битва. Тепер з величезними акулами.

Несподіваний кит.

Три секунди — політ нормальний!

Веселка летіла і думала, що вона, мабуть, забагато літає останнім часом.

А Коник, розправивши свої конячі ноги, мов крила, нісся над урвищем з Веселкою на спині і вважав себе казковим пегасом.

Та літали вони цього разу недовго. Інерційна сила швидко закінчилась, і як Коник не намагався махати копитами, друзі почали стрімко падати вниз. Добре хоч, що урвище виявилось неймовірно глибоким, і падати треба було ще довго.

Коник у паніці занурився з головою в торбу, щось там шукаючи.

— Є! Знайшов! — радісно закричав він, витягаючи і передаючи Веселці старі шаровари. — Тримай!

— Не зрозуміла, — ніяково промовила Веселка, розглядаючи шаровари. — Але...

— Роби, як я! Потім побалакаємо!

З цими словами Коник зав'язав штанини знизу на вузли. Веселка, все ще не розуміючи навіщо, зробила те саме. Безглуздо? Але розмірковувати і сперечатися не було часу. Коник перевернув шаровари вузлами догори, схопився за пояс, величезні козацькі штани вмиль наповнилися повітрям і, мов парашут, уповільнили падіння. Коник вислизнув з-під Веселки, і та зрозуміла нарешті, що до чого. Вона швиденько повторила рятівні дії Коника, і за мить вже повільно, поруч з Коником, спускалась донизу.

— Ну який же ти молодець! Це неймовірна ідея, Коніку! Як ти здогадався? А я вже вирішила, що ти того, трошки від переляку з глузду з'їхав! — вона щасливо засміялась. — Думала, зараз натягнеш дідові шаровари на себе та вб'єшся, мов справжній козак! До речі, все хочу спитати, де ти цю торбу надібав?

— Це не я. Це дід її з льоху витяг, коли на битву з ворогом збирався, пам'ятаєш?

— Авжеж!

Вони повільно спускалися на своїх пара-шутто-шароварах, регочучи та перекрикуючи шум брудного гірського потоку, яким стрімко проносилися різноманітні побутові речі: крісла, собача будка, глечики, паркани, стара шафа тощо. Та друзі поки що не звертали на це уваги. Кажани зникли. Небезпечне падіння уповільнилось. Чаклун пощез. Їм було весело, і вони святкували свою маленьку перемогу

Ще декілька секунд...

А тим часом у печері відбувалося щось незвичайне і незрозуміле.

Жахливий ще декілька хвилин тому чаклун стояв навколішки, схиливши голову.

Його руки-крила безпорадно звисали на підлогу, а плечі здригалися разом зі стінами печери від гучних слів, що страшним голосом лунали зі стелі та з вогняних щілин на підлозі.

— Як ти посмів знову її залишити живою?! Вдруге! — гримів оживий бовван, з вогняної пащі якого декілька секунд тому врятувалися наші друзі.

— Пробач, повелителю. Більше цього не станеться. Я все виправлю. Це було востаннє, — зіщипивши зуби, наче крізь біль, тихо відповідав чаклун.

— Востаннє?! Я це вже чув! Ти будеш жорстоко покараний! Мука твоя продовжиться ще тисячу років!

— Як, повелителю?! — з жахом прошепотів чаклун. — Ти ж обіцяв мені спокій після цієї перемоги. Квітучий край став пустелею. Люди покарані. Я виконав майже все!

— Але ж дівчинка жива! Люди живі! А це головна загроза, бо тільки вони можуть здогадатися, де саме знаходиться меч! Даю тобі останню можливість отримати свободу. У тебе є всього два дні! Якщо за цей час дівчинка залишиться живою, страждати тобі ще тисячу років! А якщо вони знайдуть те, що шукають, ти загинеш першим! Я все сказав! Геть!!!

Цієї миті і без того неприємне обличчя чаклуна спотворив страшенний біль! Він схопився за голову своїми крилами та застогнав. Бовван викинув, точніше, виплюнув його зі своєї пащі-печери простісінько у провалля. Спочатку чаклун летів шкереберть, потім догори дригом, і тільки врізавшись у скелю навпроти, обернувся знову на кажаняку. Очі його заблищали несамовитим крижаним вогнем, і ущелина здригнулася від його розлюченого кажанячого крику!

А наші герої тим часом продовжували повільно та весело падати вниз. Щасливі з того, що їм вдалося неушкодженими втекти з печери, вони зовсім не помічали нової небезпеки під ногами. Не помічали, аж поки луна від кажанячого крику не повернула їх до тями. Склі навколо пішли ходором. Потужний порив вітру роздер шаровари на клоччя, і друзі попадали у воду.

Удар був такої сили, а вода такою холоднючою, що у Веселки перехопило подих і вона стрімко пішла на дно. Вона заплющила очі і приготувалася тонути, та раптом опинилася, мабуть подумки, а може, і насправді, у тій миті свого життя, коли вони з татком пірнали в небесній річці. І татко був зовсім поруч! Вона простягнула до нього ручки, посміхнулася, і, зібравши останнє повітря в легенях, крикнула: "Тату-у-у!"

Тато прийняв її в обійми, поцілував, трохи розвернув та підштовхнув на поверхню.

Веселка виринула та, захиляючись і відпльовуючись, почала борсатись у стрімкій воді. А прямісінько на неї, серед уламків різноманітного мотлоху, нісся Коник на широченній дошці, мов серфінгіст!

— Хапайся! — крикнув він, кинувши їй торбу, а сам тримав ремінець у зубах.

Щоб не зіслизнути з дошки, Коник влігся на неї і обхопив копитами. Веселка встигла впіймати рятівну торбу і, переборюючи стихію, підтягуючись міліметр за міліметром з неймовірними зусиллями вилізла з води і ляпнулася поруч із Коником.

Ще одна маленька перемога! Хоч до остаточного спасіння ще далеко. Потік ставав

дедалі стрімкішим. Дошка неслась уже з шаленою швидкістю, занурювалася, виринала, билась об скелі, поки, нарешті, не вилетіла в океан!

Тут рух її трохи уповільнився, та легше від цього не стало.

Чорні хмари швидко затягували сіре небо! Пішов дощ. Навкруги яскравими спалахами у самісіньку воду били блискавки та гримів грім. Починався шторм! І серед усього цього жахіття друзі знов почули знайомий кажанячий крик та підняли голови. Кажан був величезний! На пів неба! Прямісінько над ними він махав своїми крилами, підбурюючи океан і створюючи велетенські, мов хмарочоси, хвилі, які все зростали і зростали, атакуючи друзів та намагаючись перекинути дошку.

Але не так сталося, як кажану хотілося!

Веселка вже на ногах! Тепер вона, мов завзятий серфінгіст, майстерно скеровувала дошку серед хвиль!

Йух-ху-у! Спуск! Підйом! Стрибок! Занурення! Аж дух захоплювало від шалених піруетів! Друзі в захваті волали, як дурні! Йух-ху-у!

Та раптом усе дуже ускладнилось!

Прямо перед ними із глибини з'явилася роззявлена паща велетенської акули! Веселка дивом устигла скерувати дошку вбік, за міліметр від гострих зубів!

— Матінко моя кобило! — закричав переляканий Коник. — Дивись, як їх багато!

Це була правда!

Акули атакували звідусіль! І поки Веселка намагалась уникнути зустрічі з ними, спрямовуючи дошку поміж страховиськами, Коник відбивався від них, жбурляючи в розлючені морди буряками, гарбузами, кавунами, які в неймовірній кількості він діставав зі своєї чудернацької торби. Іноді в нього виходило досить влучно, і коли засліплені або спантеличені акули потрапляли одна в одну, він переможно вигукував якісь свої конячі образливі слова. Проте за деякий час продукти закінчились, і в хід пішов посуд: тарілки, виделки, глечики, каструлі, навіть одна величезна виварка поцілила якійсь акулі прямісінько в голову!

Те все було так смішно, що зовсім не страшно! Друзі так спритно робили кожен свою справу — Веселка керувала дошкою, а Коник жбурлявся — наче вони все життя тільки те і робили.

— Коник, не викидай весь посуд! — реготала Веселка. — Залиш хоч пару тарілок, бо з чого ми потім їстимемо!

— Якщо я розмірковуватиму, з чого їсти, можуть нас самих з'їсти! Керуй, не відволікай!

Тим часом серед хвиль почали з'являтися льодові скелі — айсберги. На всій швидкості друзі майже врізалися в одну з тих скель,

але останньої миті Веселка вдало скерувала дошку в розщілину, і вони заторохтіли білосніжним лабіринтом, аж поки не вилетіли стрілою з іншого боку айсберга. На якусь мить вони зависли у повітрі, а потім почали стрімко падати у воду.

— А-а-а! — злякався Коник. — Вода крижана! А я плавати не вмію!

Але тієї миті, коли вони вже торкалися поверхні океану, просто під ними з глибини

виринув величезний кит, у спину якого вони влипли своєю дошкою і попливли собі далі, ще до кінця не второпавши, що знову врятувалися.

Частина 6

На китовій спині.

Пляж, та й годі!

Коник у торбі.

Експерименти з Гоголем М. В.

Сумне відкриття.

А в кажаняки теж неприємності.

Величезна китова спина виявилась дуже зручною. Коник трохи покопирсався в торбі, і тепер вони сиділи в яскравих шезлонгах та сонцезахисних окулярах під пляжною парасолькою, на якій сушився їхній одяг. Кит плив собі невідомо куди. Шторм закінчився, акули кудись зникли, яскраво світило сонце. Веселка заплющила очі та блаженно посміхалась, попиваючи прохолодний коктейль — теж, до речі, з торби.

— От цікаво, де дід узяв цю чарівну річ? — бубонів Коник, занурившись у торбу з головою.

Його голос лунав звідти, мов із залізної діжки.

— І шезлонги, і парасолька, і всяка всячина! Як воно все тут помістилося? Слухай, може, Татків меч теж десь тут, у торбі? Я б не здивувався. Треба пошукати. А може, якась їжа є, бо наче вовка з'їв би, — продовжував він, уже майже весь зникнувши в торбі, яка при цьому зовні зовсім не ставала більшою. — Тітко моя коняко! Чого ж тут тільки немає! О! Знайшов!

Веселка розплющила очі і подивилася на Коника, від якого назовні вже залишились тільки задні копита. Вона перелякано підхо-

пилась, скинула окуляри та вхопила за край торби, стягуючи її з бідолашного друга.

Коник виліз страшенно задоволений. У його зубах стирчала величезна шоколадка в картонній обгортці, а в передніх копитах якась запилена книжка.

— Ух, налякав, — з полегшенням зітхнула Веселка. — Давай допоможу.

Вона забрала у Коника шоколадку, розгорнула її та розломил на невеличкі шматочки. Шоколадка виявилась неймовірно смачною! Коник напхав повний рот і з насолодою щось мимрив.

Плавання на киті все більше їм подобалось!

Сонце яскраво сяяло у височині. Кит плавно погойдувався, і Веселку трохи хилило на сон. Вона розслаблено лежала у своєму шезлонзі та про щось розмірковувала.

Коник, начепивши на носа окуляри, читав по складах Гоголя — "Ніч перед Різдвом".

— Веселко, ти тільки послухай, що вони в цих книжках пишуть: "Тільки він устиг подумати це, як Пацюк роззявив рот; подивився на вареники і ще більше роззявив рот. Тоді вареник вискочив з миски, шубовснув у сметану, перекинувся на другий бік, підскочив угору і якраз потрапив йому в рот. Пацюк з'їв і знову роззявив рота, і вареник таким самим способом помандрував знову. А його тільки й роботи було, що

жувати та ковтати. "Бач, яке диво!" — подумав коваль, роззявляючи від здивування рота, і ту ж мить помітив, що вареник лізе і йому в рот і вже помастив губи сметаною".

Дочитавши, Коник занурився в торбу і витяг звідти дві миски — з варениками та зі сметаною. Поставивши їх перед собою, він витріщив на цей натюрморт очі і роззявив рота. Та як він не намагався, повертаючись спочатку до вареників, потім до сметани, а потім знов до вареників — нічого не відбувалося. Як у книжці, не виходило.

От дурня! — розчаровано мовив Коник. — Так і знав, що й тут обдурять! Нікому вірити не можна, навіть (подивившись на обкладинку) Гоголю М. В!

Тієї миті кит видав фонтан, який наклав їх водою, змивши вареники, книжку і Веселчину дрімоту в океан. Друзі спочатку завмерли від несподіваної китової витівки, а потім попідскакували та почали весело танцювати гопака, який залунав невідомо звідки.

А вода тепла! Температури китового тіла! — радісно волав Коник. — Е-гей, шановний, піддай ще тепленької! Веселко, гайда під душ, поки вода не скінчилася!

Кит знову видав фонтан. Такий потужний, що Коника змило на інший бік китової спини. Він зник з очей, та раптом з того боку почувся його переляканий крик.

— О, ні! Ні! Веселко, швидше сюди! Ти тільки поглянь, на чому ми від акул драпали! На чому ми врятувалися!

Веселка зірвалася з місця і за мить була вже біля свого друга. Той сумно стояв над тією самою дошкою, яка стала для них рятівним серфінгом. Змита китовим фонтаном, вона перекинулася на інший бік і тепер друзі бачили, що це не просто дошка, а та сама табличка з назвою "Веселе", яка висіла на залізному стовпі при в'їзді до їхнього села. Вона була геть обгорілою і тріснутою з обох боків. Друзі дивилися на неї, і їм так не хотілося вірити, що раз вона тут, у такому вигляді, це значить, то з їхнім рідним селом трапилося щось дуже погане і страшне.

— Матусю, діду, бабусю! — тихо плакала Веселка. — Що з вами сталося? Де ж ви тепер, мої рідненькі? Чи живі? А хатка наша, а село, а люди гарні? Невже все згоріло? Невже ви всі загинули? Тату-у-у!

Невимовно засмучена цим несподіваним відкриттям, вона плакала від жалю та невідомості, сівши поруч з табличкою і ніжно гладячи її своєю маленькою долонькою.

Надходила ніч. Веселка тихенько заспівала сумну українську пісню і лягла, обійнявши табличку, з одного боку. Коник мовчки ліг з іншого. Так вони і пливли невідомо куди місячною доріжкою за обрій на спині величезного доброго кита.

Проте кажанняці було ще гірше, ніж нашим друзям! Кожного разу, коли він втрачав можливість знищити дівчинку, він губив силу, і все нестерпніше боліла в нього голова. Часу, який дав йому бовван, залишалось обмаль. Трохи більше доби. А наздогнати цього клятого кита було дуже складно. Яскраве сяйво, яке випромінювала Веселка, засліплювало його, як і раніше. Тому доводилось увесь час летіти заплющивши очі, невідомо куди. Через те він часто-густо

втрачав їх з поля зору, і потім довго кружляв над океаном, намагаючись побачити втікачів. А побачивши, знов заплющував очі, засліплений сяйвом, і знову втрачав їх.

Так і метелявся туди-сюди, розлючений і невимовно втомлений.

Частина 7

Острів примарних жахів.

Політ з китової спини.

Чорна хвиля.

Джунглі, в яких зовсім нічого не видно.

Битва зі страшнючими очима на краю моторошної безодні.

Несподіване відкриття!

За сумною ніччю настав такий самий сумний ранок. Коник та Веселка спали, обійнявши табличку та підклавши під голови дідову торбу. Сонце помалу підводилось над водою. Кит стояв на місці недалеко від якогось узбережжя і нікуди не рухався. Його спина, до цього рівна, почала потроху хилитися. Друзі, ще не прокидаючись, разом із дошкою повільно поїхали вниз до китового хвоста. Та за декілька секунд нахил збільшився і став дуже крутим. Як на атракціоні в аквапарку.

Швидкість спуску вже була така, що аж у вухах свистіло! Та тільки не в наших друзів. Вони собі спали. Аж поки не доїхали до самісінького хвоста. Дочекавшись цієї миті, кит жбурнув їх хвостом немов катапульту та пірнув у глибочінь океану.

Прокинулись вони вже в польоті, перекидаючись у повітрі. Уявіть, як вони здивувались. Ще нічого не розуміючи, друзі шувбовснули у воду, недалеко від берега. Коник з переляку почав дико іржати, бити по воді копитами і захлинатися.

— Рятуйте! Я ж плавати не вмію! — волав він, відпльовуючись.

Десь з гори, наче з неба, до нього долинув спокійний голос Веселки:

— Не репетуй. Тут не глибоко.

Як виявилося, Коник тонув на глибині десь півметра. Ще збуджено хекаючи, він підвівся на ноги. Поруч плавали крісла та парасолька. Метрів за десять починався берег. Мокрі мандрівники почалапали на сушу, вдивляючись у моторошні джунглі на суходолі. Ліс не викликав довіри, м'яко кажучи. Чорний та страшний, він ще здалеку лякав їх невідомими звуками, виттям та злим шарудінням.

Але, незважаючи на свій страх, друзі потроху наближались до нього. А що робити? Не сидіти ж у воді! Крім того, в підозрілих хащах не все було так погано. Трохи правіше, дуже далеко на високому пагорбі, невеличкий клаптик лісу був яскравим та веселим. Посеред нього височіло над іншими величезне квітуче дерево. Складалося враження, що між цим барвистим острівцем та чорними хащами навкруги відбувалася жорстока мовчазна боротьба за життєвий простір.

Раптом із глибини лісу почулося таке несамолюбне виття, наче згряя зголоднілих вовків накинулася на якусь бідолашну здобич. Коник зупинився.

— Ні, туди я не піду! Хоч ріжте мене на кінську ковбасу! І навіщо той китяра дурний нас сюди закинув? Сам утік, а нас у це моторошне місце! Аж копита тремтять. Навіть у печері не було так страшно!

Він мав рацію. Ду-у-уже страшно! Та оберніться назад, там ще страшніше! Небо з вранішньо-блакитного швидко перетворювалось на синьо-чорне! Майже зовсім чорне!

Величезна хвиля здійнялась із глибини океану і неслась до берега. Коник цього не бачив, а Веселка побачила, бо обернулась.

— Ой, Господи! Тікаймо!

З цими словами вона скочила Коникун на спину. Той озирнувся, спочатку заляк на мить, а потім дременув у хащу не розбираючи шляху, волаючи голосніше за тих вовків!

Та хвиля була набагато швидшою за них. Стіною до неба, вона наближалася до друзів, відганяючи їх у бік, протилежний яскравому клаптику лісу. Ось вона вже за спиною! Ось вона вже накриває їх...

— Тату!!! — заплющивши очі та втягнувши голови в плечі, одночасно закричали Коник та Веселка, готуючись до страшного удару.

Та нічого не трапилось.

Страшна хвиля виявилась зовсім не водяною стіною, як здавалось спочатку, а чорною тінню від кажанячих крил. Той таки знайшов, нарешті, друзів. Він пронісся над ними, накривши весь і без того моторошний ліс суцільною темрявою.

Веселка з Коником ще трошки постояли і, не дочекавшись смертельної хвилі, ще з острахом, обережно розплющили по одному оку, та... нічого не побачили.

— Тітко моя, коняко! Осліп! — знов запанікував Коник. — Нічогісінько не бачу! Ой, лишенько! Як же тепер жити без очей? Ну, кит! Хай би йому китові вуса відсохли!

— Та ні, не може бути. Чого б це ми осліпли, та ще разом? — засумнівалася Веселка. — Це, напевно, просто якесь дивне затьмарення. Як ти думаєш, де поділася та хвиля? Нічого не розумію. Ой, дивись, вогні! Он де, прямо перед нами. І ліворуч. І ззаду.

— Слава тобі, Татку! Бачу! І он, праворуч. Та ще зверху! Кругом вогні. Вони наближаються, Веселко. Треба бути обережними.

Останні слова Коник вимовляв уже пошепки. А ви б не злякались — одні, маленькі, в темному лісі, та ще якісь вогні наближаються до вас звідусіль? Я б злякався.

— А я зрозуміла, — також пошепки відповіла Веселка. — Це не вогні. Це чийсь очі. Бачиш, їх усюди по два?

— Ага, і очі ті недобрі. Чий, як гадаєш? І багато їх. Щось мені знов не по собі. Знов доведеться тікати. Давай туди, там начебто їх не так щільно.

З цими словами вони почали продиратися крізь хащі в якомусь напрямку, абикуди.

Та очі невблаганно наближались. Тепер їх було вже не тільки видно, а ще й чути їхнє глухе гарчання. Ось такі дивовижні очі, що гарчать. Спробуй розбери, кому вони належать. Що ж там за звірі? Адже очі самі по собі бігати лісом та гарчати не можуть! Отже, звірі є!

А якщо є звірі, то треба тікати, і — чимдуж!

Намагаючись вирватись з оточення, друзі кидались то в один, то в інший бік, так що аж в голові запаморочилось! А ще дерева оминати! А ще крізь кущі продиратися! А ще коли ти — Коник, і в тебе на спині маленька дівчинка! Маленька, але важенька! Через декілька хвилин цієї біганини Коник вже зовсім був знесилений.

Та несподівано, як, до речі, і все в цій історії, Веселка побачила далеко попереду

той самий яскравий острівець з квітучим деревом посередині.

— Нам туди! — радісно вигукнула вона Коникові у вухо і повернула його морду в той бік.

— Звідкіля ти знаєш? Може, то пастка! — хрипів Коник, бігаючи поміж очей.

— Відчуваю — і все!

— Вона відчуває, а Коник бігає!

Вигукнувши цю фразу, Коник зачепився копитом за якесь коріння і полетів шкереберть на землю разом із Веселкою. Та встигла в польоті якимось дивом ухопитися за ремінець дідової торби, і це допомогло їй не відлетіти при падінні далеко від Коника.

А очі вже зовсім поруч! Вони оточили друзів щільним колом, підкрадаючись та підвиваючи від люті. Тікати вже було нікуди.

— От біда, даремно втомився. Хоч в торбу ховайся, — важко дихаючи та потираючи забите коліно, сказав Коник.

— Коникуну, молодець! У нас же є торба!

Зрадивши, Коник пірнув головою в торбу і за мить переможно дістав звідтіля ту саму козацьку іржаву шаблю та дідову косу. Шаблю він кинув Веселці, а сам, скочивши на задні копита та ухопивши косу передніми, зайняв бойову стійку, готовий до захисту.

Та перший напад відбила Веселка. Звір з гарчанням кинувся на неї, але вона встигла рубонутти шаблею йому поміж очей і... нічого не відчула! Шабля не торкнулася звіра, а пройшла крізь нього, мов крізь повітря. Ніякого тобі хрусту кісток, ніякого скавучання, ніякого звірячого тіла. Знов якесь марево, як з тією хвилиною на узбережжі — начебто є, а нічого немає.

Здивована Веселка оторопіло махнула шаблею ще раз, поміж інших очей — результат той самий. Очі літають навкруги, гарчання таке, наче на тебе кидається зграя голодних вовків, а нікого немає! Тільки страхітлива тінь!

Веселка все зрозуміла.

А от Коник розходився не на жарт! Він так несамовито махав косою, що нарубав купу дров, покосивши дерева та кущі, які зростали поруч. Йому здавалося, що він переміг вже сотню ворожих звірів, і це надавало йому нових сил.

— Коникуну! Коникуну! Та зупинись же! Я все зрозуміла. Тут нікого немає. Це тільки жахи.

Важко дихаючи, Коник нарешті почув Веселку та зупинився. Страшні очі розтанули в темряві. Все ще тримаючи косу наготові, він обережно роззирався навкруги. Та що можна побачити в такій темряві? Коник навіть Веселку не міг розгледіти. Обертаючись навколо себе, він, про всяк випадок, штрикав косою в різні боки. Добре, що Веселка була далеченько. Але ж і вона не бачила нічого.

Раптом Коникуну здалося, що прямо під ногами в нього розверзлася глибоченна прірва, і він от-от звалиться в безодню. Голосно скрикнувши, він відсахнувся назад і налетів

на Веселку. Побачивши перед собою її сяйливі очі, він злякався ще більше!

— Не підходь! Геть від мене, чудовисько! — заверещав Коник, махаючи косою на Веселку.

— Та це я, Веселка! — відскочила назад дівчинка. — Годі махати. Викинь ту косу. Я все зрозуміла. Це якийсь острів жахів, яких насправді не існує. Сам подумай, спочатку хвиля, потім ці очі страхітливі.

— Ага, немає! Та я сам щойно цілу сотню порубав.

— Заспокойся, друже. Не було ніяких чудовиськ. Були тільки жахи. Все інше ми самі придумали.

— Нічого собі, придумали! Може, і ці джунглі придумали, і цю прірву під ногами?

— Ні, дерева справжні. А от прірва... Дивись!

З цими словами вона стрибнула прямісінько у прірву, та нікуди не провалилася. Прірва теж виявилась несправжньою.

Коник, очі якого вже трохи пристосувалися до темряви, побачивши, що з Веселкою все в порядку, і сам недовірливо ступив у "безодню".

"Безодні" не було!

Частина 8

Події на квітучій галявині.

Все зрозуміло! Нам туди!

Нарешті друзі на галявині!

А ось і чаклуняка. Втомлений та злий.

Чудасія із сухим хмизом.

На дерево!

Казан на голові у чаклуна та Веселчині черевики.

Спокій, їжа, сон. Як же добре!

— Я зрозуміла, — знов повторила Веселка. — Усі ці примари намагалися завадити нам потрапити туди. Бо, можливо, Татків меч саме там. Намацавши в темряві голову Коника, вона повернула її трохи праворуч. Там, далеко за темрявою, серед невеличкого острівця квітучих рослин, на пагорбі, сяяло величезне дерево, яке вони бачили ще з узбережжя. Але тепер дерево було набагато далі від друзів, ніж тоді.

Коник, мов зачарований, деякий час нерухомо дивився на це диво, а потім лягнув себе копитом по лобі.

— От я дурний! Нам же потрібне світло!

Продовжуючи лаяти себе за відсутність кмітливості, він занурився в торбу і за мить витяг звідти палаючий факел. Ліс навкруги посвітлішав, і друзі побачили під ногами вузьеньку стежку прямо в хаші, у бік дерева.

Веселка радісно вилізла на Коника. Той не так радісно щось пробуркотів, на кшталт: "коли вже мене хтось повезе", і пошкутитьгав у темряву.

Жахів більше не було. Веселка, ледь тримаючи факел від втоми, куняла, погойдуючись і ризикуючи впасти на землю.

Так вони потроху просувалися до своєї мети, аж поки не перейшли, нарешті, кордон між лісами і не опинилися на палаючій від розмаїття барв галявині.

Як же тут було чудово! Втома одразу залишила наших героїв, щойно вони вдихнули ароматне повітря і почули чарівне пташине щебетання. Веселка аж трошки заплакала від полегшення і від того, наскільки все це було схоже на літні місячні ночі у рідному Веселому.

Але такої природи не було навіть там! Квіти і листя на деревах сяяли, мов різнокольорові ліхтарики. Трава під ногами віддзеркалювала місячне сяйво. Різноманітні комахи весело снували серед яскравих квітів. Величезний метелик пролетів поруч і змахом своїх крил загасив полум'я факела.

Веселці стало майже так само добре, як у небесному Татковому місті. Вона зіскочила на землю, сховала непотрібний тут факел у торбу і радісно закружляла серед дерев. Потім вона підбігла до Коника, обійняла його за шию і прошепотіла тихенько:

— Знаєш, Коніку, я впевнена, що всі вони живі. Чуєш, живі! — вже голосно і дзвінко прокричала вона, тримаючи Коникову морду обома руками і дивлячись йому в очі.

— Комахи? Метелики? Звісно, що живі.

— Та ні!

— А хто, дерева? Квіти? — вже почав хвилюватись Коник.

— Та ні. Наші. Всі наші з Веселого. Я відчуваю, що все буде добре. Татко ж обіцяв, що більше ніхто не повинен вмирати!

— Хоч би твої слова та до Татка в небо. Я б за це, мабуть, усе віддав. Навіть торбу чарівну. Навіть життя, мабуть.

— Ні, життя не треба. Що я буду без тебе робить, мій бойовий Конику? Життя не треба. Чуєш, більше нічийого життя не треба! Так, Татку?

Промовляючи ці слова, Веселка з любов'ю подивилась на небо і щасливо посміхнулася.

Так, продовжуючи щось радісно співати та весело реготати, вони пішли собі через місячний ліс у бік дерева, яке височіло вже майже поруч.

Та тільки-но вони залишили галявину, з чорних хащів почулось якесь кректання і сопіння. За мить на галявину, мружачи очі, видерся, хто б ви думали? Звичайно, чаклун! Чи кажан. Чи хто воно там, не розбереш.

Він був страшенно втомлений і пригнічений. На плечах він пер величезну купу сухого гілляччя.

— Та що ж воно за люди такі? — бубонів сам собі під носа чаклун. — Живі, хоч би що! А сьогодні, мушу вас запевнити, шановний, клята остання ніч. Час закінчується, а я вже ледь тримаюся на ногах. Сил майже не залишилось. А все чому? А все тому, що коли та дурна конячо-дівчача парочка перемагає, я чомусь, стаю дедалі слабкішим. Вже навіть літати важко. І як тут переможеш? Але якщо я їх не знищу, то клятий бовван знищить мене. Ще тисячу років страждань! Ні, я не витримаю. Та нічого. Зарано радієте. У мене є план. Ось коли вони дістануться того паскудного дерева та полізуть на нього (а вони полізуть, будьте певні), я його спалю, разом із ними.

Ось такі справи. Отака біда нависла над веселими друзями.

А чаклун тим часом, втомившись іще більше від своєї ноші та буботіння, скинув гілля на землю і знову почвалав до чорного лісу, щоб назбирати ще. Та коли він повернувся з новою купою, то нічого не зрозумів. На тому місці, де він п'ять хвилин тому поклав свій оберемок, не було нічого, окрім різнокольного квітучого куща.

— Десь же тут поклав! — обурювався він. — П'ять хвилин не пройшло! Чи не тут? Тоді де?

Понишпоривши навкруги та нічого не знайшовши, він жбурнув новий оберемок під квітучим кущем, добре запам'ятав, де саме, і пішов за новою партією. Пішов і не бачив, що нові сухі гілки із чорного лісу, тільки-но торкнулися живої землі, одразу пустили коріння, піднялися і зацвіли неймовірними квітами, як і попередні.

Уявіть собі, що сталося з тим кажаном, коли він, приперши з джунглів наступну купу, знов не знайшов нічого!

Ті слова, які він вимовляв, люто лаючись, не можна повторювати не тільки в дитячий книжці, а навіть і у дорослій.

— Нічого залишити не можна! А ще світлий ліс! — скреготав він зубами, намагаючись зламати найближче живе дерево своїм кістлявим крилом. — Злодюги! Ось вам!

Та нічого в нього не вийшло. Тільки крило забив. Дереву і навіть кущі виявились занадто міцними. Тоді він спробував повиривати квіти, але їм тіспритно ухилились від його намагань. Зовсім вибившись із сил, він спитнів та розлютився ще більше.

— Та що ж це таке! Невже мучитись мені вічно?! Ні! Я таки сплю тут усе!

І, тримаючи останні назбирані дрова на плечах, він кинувся у квітучі хащі, нашим друзям навздогін.

А вони були вже біля того самого велетенського дерева. Веселка з Коником аж роти пороззявляли, задержавши голови вгору, таке те дерево було захмарне. Його рівний, майже зовсім без гілок, стовбур сягав аж до неба. Крона починалася десь серед хмар і була така широченна, що накривала майже всю велику галявину. І там, у височині, серед гілок, яскраво світився самотній ліхтарик. Те, що він висвітлював, знизу розгледіти було неможливо через відстань.

— Можеш нічого мені не казати, Веселко! — попередив Коник. — Я туди ні за які гроші не полізу. Я висоти боюсь.

— Так ти казав, що і плавати не вмієш. Не поспішай репетувати. Думай. А те, що нам потрібно туди, це стовідсотково. Я це відчуваю. Але як?

— Гадаєш, що меч може бути на дереві? Дуже сумніваюсь.

Коник сумно зітхнув, потер копитом потилицю і почав думати.

Спочатку він спробував лізти по стовбуру. Але де ж ви бачили, щоб коні по деревах лазили?

Гепнувшись утретє на землю, він залишив ці марні намагання і запропонував Веселці цей спосіб. Та Веселка відмовилась.

Тоді він витяг із торби довгу дошку, поклав її серединою на камінь, прилаштував Веселку з одного боку, а сам, залізши на сусіднє невеличке дерево, стрибнув на інший. Вийшло як в цирку, в акробатичному номері. Та марно. Веселка не долетіла навіть до найнижчої гілки, і Коник ледве встиг її впіймати, коли вона падала на землю.

Трохи відпочивши, Коник знайшов у торбі довгу міцну мотузку, зробив петлю на кінці і спробував накинути її, як ковбойське ласо, на гілку, та знову не вийшло. Дуже високо.

Тоді Веселка прив'язала до кінця мотузки камінь, розкрутила і пожбурила вгору. Вийшло краще, але все одно дуже низько.

Із лісу на галявину повиходили місцеві звірятка і зацікавлено спостерігали за марними спробами друзів. А їм справді, коли ще таке побачиш. Ціла циркова вистава з веселими клоунами та глядачами.

Підбадьорений цією несподіваною підтримкою, Коник старався щосили. Побігавши навколо дерева і ретельно вивчивши місцевість, він звично лягнув себе копитом по лобі і погукав Веселку. Мабуть, щось придумав.

Так і сталося. Коник щось довго пояснював Веселці, малюючи на піску якісь

хитромудрі схеми та розрахунки.

— Ну, як тобі планчик? — задоволено запитав він, потираючи копита. — Скажи, я геній?!

Веселка із сумнівом похитала головою та покрутила вказівним пальчиком біля скроні.

Незважаючи на це, Коник схопив її за руку та потягнув до невеличкої скелі, на краю якої лежав здоровенний камінь. Вмовивши Веселку піднятися нагору, Коник поклав мотузку назад до торби, а торбу перекинув через плече. Підтягнувши їхню імпровізовану гойдалку під скелю, він став на один край дошки і крикнув:

— Давай!

Веселка тяжко зітхнула і зіштовхнула камінь вниз. Той, пролетівши декілька метрів до землі, з глухим ударом гепнувся на інший край дошки, запустивши Коника у політ аж до верхівки сусіднього зі скелею височенького деревця. Та це була тільки частина плану, згідно з яким Коник повинен був тепер ухопитися зубами за верхню гілку, яка під його вагою мусила нахилитися майже до землі, а потім випростатися і катапультиувати нашого винахідника до крайньої гілки високого дерева.

Та сталося не так, як гадалося. Вийшло майже все, крім напрямку останнього польоту. Замість того, щоб полетіти до високого дерева, Коник полетів зовсім в інший бік. Глядачі та Веселка аж скрикнули від жаху! Що ж то тепер буде?!

Та в Коника був аварійний варіант на цей випадок. Зависши на мить над лісом, він встиг витягти з торби дідові шаровари, і вже звичним чином, мов на парашуті, став повільно спускатися десь у квітучі хащі.

— Я ж казала! — полегшено зітхнула Веселка. — От дурний. І я не дуже розумна, що погодилась на цю авантюру. Ледь не вбився.

Поки вона обережно спускалася зі скелі, з лісу почувся стукіт копит, і на галявину вискочив переляканий Коник.

— Там оцей! Отой! Я бачив, коли на шароварах летів!

Важко дихаючи і не в змозі більше вимовляти слова, він за допомогою пантоміми намагався пояснити Веселці, що до галявини наближається чаклун з величезною купою дров на плечах.

— Та хто?! — не зрозуміла нічого Веселка.

— Та чаклун!!! — нарешті спромігся Коник.

— Знову він? Далеко?

— Ні, поруч! Оно крадеться! — тикнув копитом Коник у напрямку кущів, які поворухнулися од вітру. — Ні, не там! Он де! — продовжував панікувати він, тикаючи в інший бік. — Чи не там? Ми пропали! Тепер я вже хочу на дерево!

— Ти ж висоти боявся.

— Та коли то було! Чаклуна я боюся ще більше!

Саме тієї миті з дерева, що росло поруч, на землю зістрибнула маленька білочка, яку Веселка, як їй здалося, начебто вже десь нещодавно бачила. Звірятко ухопило зубками край мотузки і хутко побігло по стовбуру величезного дерева вгору. Оббігши

найнижчу гілку, воно спустилося на землю.

Зраділий Коник аж підстрибнув від збудження. Він підбіг до дерева, ухопив обидва кінці мотузки і вже збирався лізти вгору, та, схаменувшись, обернувся до Веселки і поступився їй чергою.

— Ой, вибачте, пані, прошу вас, володарко землі, — чемно вклонився він. — Та бігом, Веселко!

— Не час жартувати, бойовий коню. Давай, лізь першим!

— Ні, лізь ти.

— Ні, ти!

Вони на мить завмерли, витріщивши очі один на одного, а потім вигукнули майже водночас:

— Давай разом!

І ухопивши різні кінці мотузки, вони почали лізти вгору. Але ж Коник набагато важчий, тому він під своєю вагою час від часу сповзав донизу, і від цього Веселка, яка висіла на іншому кінці, підіймалася набагато швидше. Ось вона вже на першій гілці, а Коник все ще на землі. І часу вже зовсім немає, бо якраз тоді з кущів з'явилася змучена постать чаклуна. У руках-крилах він ледь тримав свою величезну купу сухого хмизу.

— Веселко, в'яжи мотузку до гілки, швидше! — перелякано заволав Коник, вгледівши ворога.

Але й ворог помітив друзів. Переклавши дрова до одного крила, він почав намагатися злетіти за допомогою іншого. Виходило дуже повільно, але щось-таки виходило, і він повільно наближався.

І що тут поробиш? Ситуація майже безвихідна.

Та є один перевірений спосіб — дідова торба!

Коник занурився в неї з головою, і за мить звідти почулося його переможне іржання, але якимось дивно, наче із залізної діжки. Нарешті він виліз з величезним казаном і задоволеною мордою. Розкрутившись навколо себе, він запустив казаном у чаклуна і влучно поцілив тому прямісінько на голову. Почувся залізний дзвін від удару.

Веселка і собі не гаяла часу! Прив'язавши мотузку до гілки, вона не знайшла нічого ліпшого, ніж зняти свої чобітки і теж зафурде-лити їх у ворога. Одне за одним, взуття теж поцілило куди треба — в летючий казан.

Засліплений та контужений кажан збився з курсу, пролетів повз Коника і врізався казаном у стовбур дерева. Аж загуло.

А Коник вже ліз догори, чіпляючись за мотузку усіма копитами та допомагаючи собі зубами і хвостом. Ось і рятівна гілка! Ось і Веселка!

Щасливі друзі обійнялися і полізли по гілках далі вгору, допомагаючи одне одному. Тепер у них була мета, бо звідси вони вже бачили, що поруч з ліхтариком у стовбурі було величезне дупло.

Веселка першою потрапила досередини, а Коник обернувся, щоб подивитися, де чаклуняка.

— О! А ніхто і не женеться. Веселко, ти тільки поглянь на це!

Веселка повернулась і виглянула назовні. Чаклун, погойдуючись, бродив поруч із деревом з казаном на голові, марно намагаючись його зняти, бо в руках у нього були Веселчи-ні черевички. Здавалося, що він вже зовсім не розуміє, що робить.

Це було досить кумедно, і друзі весело зареготали. Чаклун почув це і почав глухо лаятись з-під казана незрозумілими словами. Потім він прислухався, зрозумів, звідки лунає сміх, і запустив черевиками в друзів. Веселка впіймала один, а Коник — другий. Подякувавши, вони зникли в дуплі.

А дупло, я вам скажу, було незвичайне. Ви точно такого не бачили. Хоча, напевно, ви зовсім ніякого не бачили, особливо зсередини. Стіни тунелю, яким вони йшли, сяяли яскравими вогнями, повільно змінюючи кольори та яскравість. Тут було тихо та чарівно.

— А якщо він сюди залетить? — порушив цю казкову тишу Коник.

— Я думаю, що навряд. Ти помітив, що він стає дедалі слабшим. Навіть казан із голови зняти не зміг.

— Та я все одно його боюся.

— Не бійся. Поки мої бойові черевички зі мною, я зможу захистити тебе, мій рятівнику, — лагідно засміялася Веселка.

Незабаром тунель закінчився, і вони потрапили до невеличкої затишної кімнатки. З обох боків, уздовж стін, в ній було розтягнуто два гамаки, прибрані м'якими ковдрами з українським орнаментом.

Посередині розташувався стіл із їжею. Тут були і яблука, і мед, і запашний свіжий хліб, і масло, і гарячий чай, і цукерки, і вареники зі сметаною.

Посуд був старовинний, глиняний, як у Веселки та Коника вдома.

Побачивши всі ті смачні скарби, друзі відчули, як страшенно зголодніли. Вони весело всілися на лаву за стіл і, забувши про свої неймовірні пригоди, почали смішно їсти, геть забруднившись сметаною і медом.

Нарешті, понаїдавшись, вони попадали у гамаки.

— Як же тут добре! — мляво промовила Веселка, заплющивши очі.

— Ага, — відповів Коник. — І чаклуна того дурного немає. Цікаво, звідки тут, у дереві, їжа та гамаки? Хоча я вже нічому не дивуюсь. Може, пастка? Але дуже смачна та м'якенька. От би всі пастки були такі!

Веселка посміхнулася у відповідь.

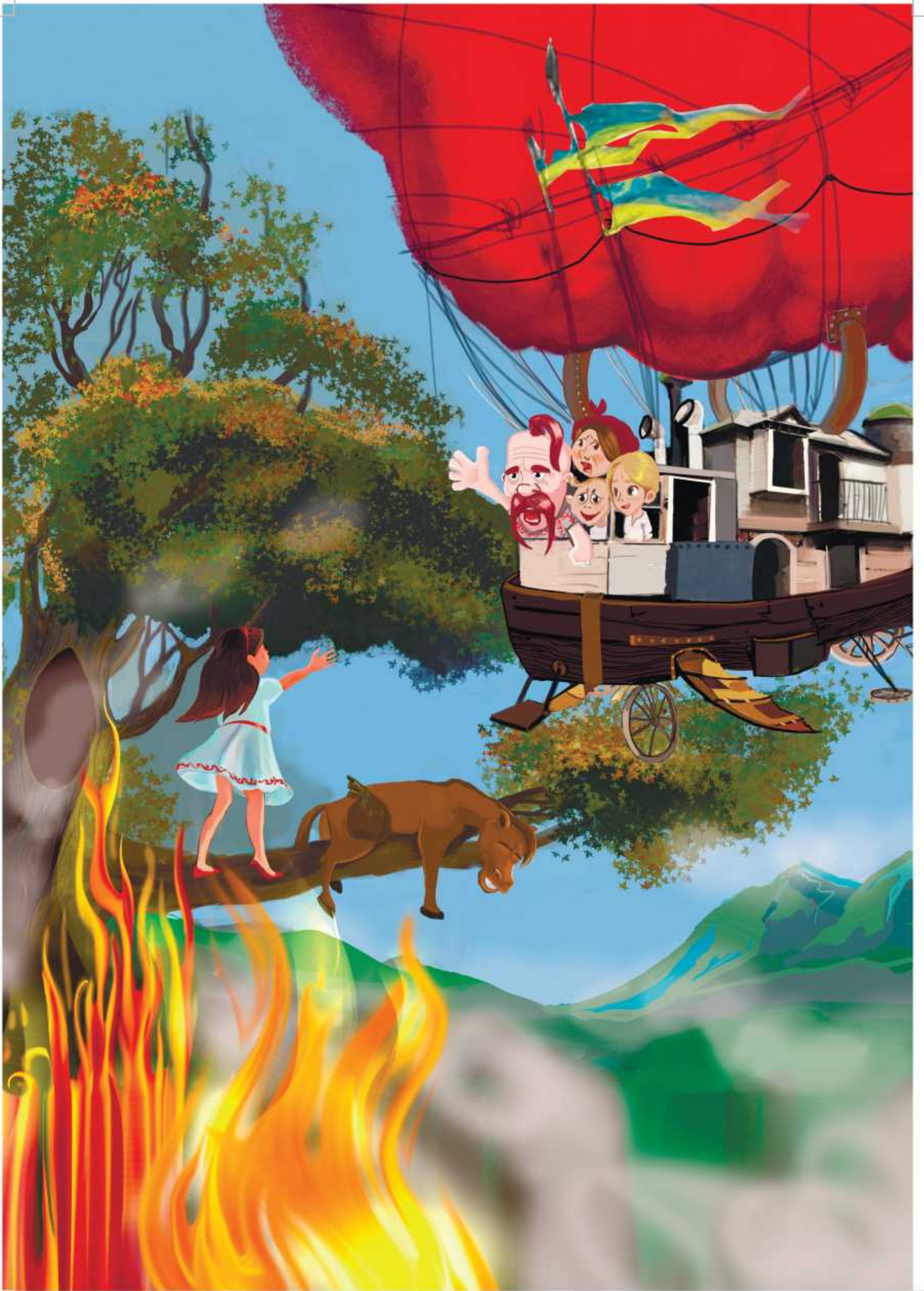
— Ні, це не пастка. Я знаю, звідки це все. Це — Татко.

— Так, ти знаєш. Ти ж у нас все знаєш. Ти ж — володарка землі.

— От зараз жбурну черевиком у бойового коня.

— Мовчу, повелителько.

За що і отримав черевиком прямо в круп. Але зовсім нічого не відчув, бо вже міцно спав. І Веселка спала.

Частина 9

Вони всі живі!

Дивний сон Веселки і пожежа.

З Коником біда, та Веселка поруч!

Таке несподіване спасіння, що слів немає.

"Дирижаба" та її мешканці.

Чаклун у борщі!

Дві дивовижні історії.

Нарешті! Тепер ми знаємо, де меч!

Сяйво в кімнаті майже згасло. Невідомо звідки тихенько грала сопілка. Друзі бачили сни.

Коник бачив себе дивним конем із шовковою гривною, який блаженно гуляв по пасовиську на пагорбі біля Веселого. Село було квітучим і чистеньким. У селі були люди. На подвір'ї поралася Веселчина матуся. Дід з бабою копирсалися на городі. В гойдалці під вишнею Веселка читала книжку. Усе було дуже добре, тільки трохи смерділо димом із сусідського вогнища.

Веселка теж бачила сон, але він був тривожний. Ось вона підводиться зі свого гамака, виходить з дупла назовні та підіймається на самісіньку верхівку дерева. Дуже тхне димом. Мабуть, щось горить знизу. Ріже очі, важко дихати. Вона підіймає голову до неба і бачить, як яскрава зірка спускається до неї, несподівано обернувшись на Татка.

— Нічого не бійся, моя рідненька. Залишилось зовсім трошки, але буде важче та небезпечніше, ніж було. Головне, пам'ятай: я завжди поруч.

Веселка простягнула до Татка свої ручки і прокинулась.

У кімнаті було повно диму! Різало очі. Дихати неможливо! Веселка закашлялась і прохрипіла:

— Коніку, вставай! Щось трапилось!

Та Коник не відповідав. Веселка кинулась до нього і спробувала повернути до себе. Це в неї вийшло, але не дуже вдало, бо Коник випав із гамака і впав на підлогу. Та навіть падіння не привело його до тями. Він лежав перед Веселкою і не подавав жодних ознак життя.

Як же вона, бідненька, злякалася! Невже задихнувся? Невже не буде більше її вірного друга та рятівника? Невже більше ніколи не почує вона оте веселе іржання?

Ні! Не може того бути! Більше ніхто не повинен вмирати!

Гірко плачучи, вона намагалася хоч трошки розштурхати бідолашне лоша, біла його долоньками по морді, терла скроні, голосно кричала у вуха, та нічого не допомагало!

Тоді вона підповзла до столу, схопила чашку з уже прохолодним чаєм і вилила Коникові на голову. Це майже спрацювало! Коник поворухнувся і ледь чутно простогнав, але свідомість так до нього і не повернулася.

"Йому треба на свіже повітря, бо тут він остаточно задихнеться", — зрозуміла Веселка.

Утираючи сльози, вона вчепилася в дідову торбу, яка була на Коникові, і за неї потягла його до виходу.

Як же це було важко! Майже неможливо для маленької дівчинки. Та, зціпивши зуби, міліметр за міліметром, крок за кроком наближалась вона до мети.

А назовні, під деревом, горіло багаття з сухого хмизу, яке припер і запалив кажаняка. Їдкий дим піднімався вгору. Сам чаклун літав навкруги, намагаючись дістатися до дупла, але дерево відганяло його гілками.

І поки відбувалася та битва, Веселка нарешті дотягла Коника до виходу і полізла вгору, штовхаючи бідолашного перед собою, перекладаючи з гілки на гілку то його голову, то його ноги.

Вона вже не плакала. Вона майже не розуміла, що робить. Просто вперто дерлася нагору, докладаючи неймовірних зусиль.

Та якби дерево не прийшло на допомогу, нічого б у неї не вийшло.

Відігнавши на деякий час чаклуна, луснувши його по потилиці, дерево своїми гілками немов руками почало підіймати друзів угору, аж до верхівки.

— Дякую! — посміхнулася Веселка крізь сльози.

Диму на висоті було значно менше, і Коник, подихавши трохи свіжим повітрям, почав ворухитися, щось мимрити та хапатися копитами за дерево, не розплющуючи при цьому очей.

Нагорі гілки порідшали і стало добре видно чисте нічне небо.

Раптом одна із зірок, яскрава та величезна, почала швидко наближатися до них. Майже як в останньому сні. Ось вона вже зовсім поруч!

— Тату!!! — голосно закричала Веселка.

Але то був не Тато. І не зірка, а величезний ліхтар, який висів попереду незвичайного, чудернацького літального апарату, який і наблизився впритул до друзів.

Апарат був схожий на дирижабль, але замість повітряного балона було безліч надутих козацьких шароварів, а замість гондоли — щось зовсім незрозуміле, з дощок, коліс, ланцюжків і залізаччя.

А ще у того повітряного дива були вікна, правда, без скла. Із вікон виглядали люди. Вони щось голосно кричали та метушились.

І щось таке знайоме було в тому людському гомоні. Веселка придивилась уважніше, прислухалась — і несподівано впізнала їх!

Так! То були вони! Саме вони — її родина та її односельці!

Звідки?! На дирижаблі?! З неба?!

Веселка від несподіванки аж залякла та рота відкрила, геть забувши про небезпеку впасти з дерева.

Люди теж упізнали її! Дід волав мов наві-жений: "Веселко! Веселонько!" та так, що ледь з вікна не випав. Бабуся з матінкою ледве встигли втримати його за ноги. Хтось із односельців кинув друзям кінець довгої мотузки. Веселка обв'язала нею Коника, і люди

втягли його крізь вікно в дирижабль. Так само вони зробили зі щасливою Веселкою, яку вмить ухопили десятки рідних рук, закрутили, заобіймали... А потім ще і ще! Поцілунки, радісні сльози, матуся, дід, бабуся.

Осторонь від усіх, за штурвалом, не в змозі покинути свою варту, стояв, посміхаючись, Тарасик, у захваті дивлячись на Веселку. Веселка теж побачила його, посміхнулась і помахала ручкою, не в змозі вирватись із ріднесенького оточення.

Та раптом вона, наче щось згадавши, трошки відсторонила діда й голосно гукнула:

— Заждіть, мої рідні! Там наші друзі у небезпеці! Треба якось загасити полум'я! Бо все згорить! Але чим? Є тут вода?

— Води зараз немає, — відповів за всіх дід, але є борщ! Тягніть сюди казан!

Люди вмить підхопили величезний казан, у якому тільки-но приготували борщ на все село, та підтягли його до вікна.

Дирижабль підлетів ближче до полум'я, і водоспад свіжого борщу вмить загасив вогонь, змивши при цьому на землю і літаючого чаклуна.

Це було смішно. Весь у сажі та буряках, він незграбно копирсався серед обгорілого хмизу, заплутавшись у мокрих крилах.

Регіт здійснювся неймовірний! Веселка зняла чобіток, який після всіх їхніх пригод залишився один, та й пожбурила його в чаклуна. Влучила!

А позаду всіх, на підлозі дирижабля, нарешті до тям прийшов і Коник. Він очманіло роздивлявся навкруги, забившись у куток.

— Тітко моя коняко! Де це все ...? Звідки вони ...? Як я ...?

Речення закінчувати в нього не виходило. Чи то від подиву, чи від переляку слова застрягали десь у роті, і він намагався собі допомогти, розмахуючи копитами.

Люди, перелякані видовищем балакучого коня, відсахнулися від нього, немов від сказаного, і заціпеніли.

— От бісова худоба! Ти дивись, розмовляє, — перехрестившись, промовив дід.

— Ой! Живий, живий, живий! І ніяка не бісова, а справжній друг. Якби ви знали, скільки разів він мені життя рятував! — невимовно зраділа Веселка.

Вона підбігла до Коника, і, опустившись навколішки, почала обіймати його та цілувати.

— Який же ти молодець, що ожив! Я знала — нікому більше не треба вмирати. Я ж казала, що всі вони живі! Подивись!

— То це не сон? Не пастка? Ти певна?

— Звичайно, певна! Підводься. Ходімо, я щось тобі покажу.

Вона потягла ошелешеного Коника до вікна. На землі, під деревом, на купі хмизу, що й досі димів, тупо дивлячись перед собою, сидів сумний чаклун, увесь вкритий вареними овочами. Він механічно знімав з себе та їв капусту й моркву з борщу. Може, зголоднів? А може, й збожеволів.

— Ага! — зрадів Коник. — А що, гарний костюмчик! Смачного! Може, солі додати?

— Та відчепись уже від нас! — крикнула Веселка до чаклуна. — Чуєш? Ну чого тобі від нас треба? Ми ж тебе не чіпали!

Чаклун почув їх. Він сумно подивився вгору і знесилено відповів:

— Відчепись, кажеш? Але як? Ще тисячу років терпіти цю муку? Я просто не витримаю. В мене немає вибору. Або я вб'ю вас, або краще вмерти самому. Часу обмаль.

Проте відстань була така велика, що його зовсім не було чутно. Веселка намагалася розібрати по губах, та марно. Але вона роздивилася на очах у чаклуна сльози і те, що обличчя його було вже не таким злим, як раніше.

— Зовсім не розумію, що він каже. Ти не чуєш, Конику?

— Ні. Мабуть, знову щось бреше.

— А мені здалося, що він плакав. Аж якось шкода його.

Спостерігаючи за всім тим, розгублені люди тихенько стояли осторонь, усе ще здивовані тим, що Коник розмовляє. Дід озвався першим, чи то звертаючись до людей, чи то намагаючись переконати самого себе:

— Ну, розмовляє, то нехай розмовляє. Чого тільки немає на світі. Я десь читав, що одного разу навіть віслючка заговорила. А то — кінь. Кінь же, мабуть, розумніший за віс-лючку. Як гадаєте, панове?

Панове мовчали.

— Зрозуміло з вами все. Агов, Тарасе! Ану, летімо звідси, синку!

— Слухаюсь, капітане! — весело відповів Тарасик. — Повний вперед!

Дирижабль різко почав розвертатися праворуч і набирати висоту. Люди немов прокинулися, весело загомоніли і знов кинулися до Веселки та Коника. Всім хотілось розпитати, обійняти, сказати щось тепле і дружнє.

— А ви наче такі, як були, але трошки наче не такі, — бубонів дід, оглядаючи друзів з усіх боків. — Не розумію: чи підросли, чи постаршали. Як таке могло статися? Усього два дні минуло. О! От і торба моя знайшлася! А я думав, що десь загубив.

— До речі, діду, весь цей час хотіла спитати: а звідки вона в тебе взялася? Вона ж справді чарівна!

— Дуже просто. Колись давно цю торбу мені подарував твій Татко. Сказав, як буде біда, дістань і віддай Веселці. А я, бач, одразу не віддав, а коли все закрутилося, то десь загубив.

Дід замовк на мить, а потім схаменувся.

— Та розповідайте вже! Де зникли? Що було потім? Як опинилися в цьому місці? Ми ж уже так плакали, так молилися, що не передати словами.

— Добре, — відповіла Веселка, обіймаючи маму і бабусю. — Але потім ваша черга. Конику, розповідай ти. В тебе смішніше вийде.

Коник старався, як міг. Розповідав з пантомімою, змінював вираз морди, перевтілювався в різні ролі. Він робив це так уміло, що глядачі-слухачі майже бачили всі їхні пригоди. Люди то реготали, то плакали. Байдужих не було.

Веселка непомітно встала і підійшла до Тарасика, який продовжував керувати повітряним човном.

— Привіт, Тарасику! Як же я рада тебе бачити. Уявляєш, я квітку твою десь

загубила, з цими пригодами. Подаруєш мені ще, коли повернемось?

— Привіт, Веселко! Не переймайся. Квітка все одно рано чи пізно зів'яла б. Я тобі хоч кожного дня буду їх дарувати, якщо повернемось. А знаєш, я вірив, що ти жива. А тепер я певен, що ти переможеш і знайдеш меч.

— Ми переможемо. Ми знайдемо. Тепер нас багато. Даси трошки покерувати?

— Звичайно, дам, — посміхнувся Тарасик, звільняючи місце біля штурвала.

Проте не встигла Веселка в усьому досконало розібратися, як Коник вже закінчив свою розповідь. Усі знову загомоніли.

— Оце пригоди, так пригоди! Оце герої, так герої! — гордовито поглянув на односельців дід. — Онучко, та йди вже сюди, я розповім нашу історію. Хоч вона і не така цікава. Слухайте. Одразу, тієї самої миті, коли забрала тебе та клята завірюха, як луснула блискавка прямісінько у стовп, за який усі трималися! Та так, що аж табличка з назвою села відлетіла! Та сама, на якій ви потім від акул драпали. Думали — усе, смерть прийшла, та несподівано вітер вщух. Отак, раз — і нема вітру. Дуже несподівано. Попадали ми на землю і поворухнутись боїмося. Потім обережно повставали, глянули навкруги, на село... Отже трясця! Все! Тебе ніде немає! Коник десь подівся. Село згоріло — села немає! Цього разу

— по-справжньому. Що тут почалося!

— Навіть страшно подумати, — тихенько мовила Веселка.

— Ага, — продовжував дід. — Баби ревуть! Діти верещать! Мужики — і ті зі сльозами на очах. А чого плакати? Наче це допоможе. Лише Тарасик не плаче. Не вірю я, каже, що все пропало, що Веселка загинула. Ви, каже, як хочете, а я полечу її шукати. І що надумав, шибайголова! Взяв з льоху старі шаровари, зв'язав штанини, прив'язав до пояса величезний кошик, у кошик запхав казанок, у казанку розвів багаття, і почали шаровари гарячим повітрям наповнюватися. Усі думали

— збожеволів. А він заліз до кошика і полетів! Так і літав, доки багаття не згасло. Ось тоді ми йому повірили. Повірили — і вирішили летіти на пошуки всі разом. Скинулись шароварами. Довелося, бач, у поганські штани вдягтися. Та не в трусах же летіти. Потім сплели оце чудовисько, — дід показав рукою на дирижабль, — з чого було. Позбирали все, що вціліло, склепали, як могли. Дров назбирали. Багаття розвели, та й вперед! А куди летіти, де тебе шукати, навіть гадки не мали. Так оце два дні і літали. Спочатку навіть намагалися керувати цим створінням. Бач, який пристрій придумали: педалі, гвинти, кермо. Але потім зрозуміли, все одно не знаємо, де

тебе шукати. Ось так і носилися в дирижабі, куди вітер дме. Аж оце поки вас не зустріли.

— Як ти сказав? — не розчула Веселка. — У чому вас носило?

— У дирижабі. Це так наші, сільські, назвали оце страховисько. Дирижабль, схожий на жабу, — дирижаба.

— Тепер зрозуміло, — розсміялася Веселка.

— Та ви не здогадуєтесь, які ви молодці! Ми напевно б загинули без вас. Але я була певна, що трапиться чудо. Я сон бачила. Це вас Татко прислав. Слухайте, а що, невже

все-все згоріло?

— Та майже все. Один стовп-рятівник залишився. Як блискавка в нього вдарила, табличка з назвою відлетіла, іржа обсипалася, то він аж засяяв увесь. Як раніше. Стоїть, мовби величезний меч хтось в землю встромив. Ми до нього наш майбутній повітряний корабель прив'язували, щоб без нас не злетів.

— Як ти сказав?! Мовби величезний меч?! — раптово скрикнула Веселка так голосно, що всі оторопіли. — Так це ж і є меч! Татків меч! Ми його по всіх усядах шукаємо, а він увесь цей час був поруч! Життя всім врятував! А ми на нього табличку начепили! Татку, ти чуєш? Я зрозуміла! Ми його знайшли! Нарешті знайшли!

Частина 10

Більше ніхто не повинен вмирати!

Бісове смердюче кодро!

Меч!!! Ось він! Але не так усе просто.

Усі разом до мети.

"Навіть твій ворог допоможе тобі стати собою, справжньою!"

Чаклун. За крок до загибелі.

Вірино!!!

"Дирижаба" у полум'ї.

Завдання виконано! Це кінець...

Неможливо передати радість Веселки! Але саме тієї миті, коли всім здалося, що перемога зовсім поруч, веселощі перервав Тарасик.

— Усі сюди! Мерщій!

Люди всі гуртом кинулися до вікон. Навпроти них повільно пропливала скеля-бов-ван. Уся вона здригалася від підземних поштовхів. З усіх чотирьох пащ-печер виривалося полум'я, разом із яким вилазили і вилітали кажани, пацюки та безліч іншої різноманітної нечисті, що розліталася та розповзалася світом. Смерділо страшенно! Люди аж носи позатуляли!

— Тітко моя коняко! Як же їх багато! І лізуть, і лізуть!

— От бісове смердюче кодро! — підтримав Коника дід. — Хай би ви повиздихали. Давайте на них щось скинемо. Або окропу вилеємо!

— Смоли гарячої! — запропонував Коник.

— Та де ж це стільки смоли взяти? Вони ж усюди, — похитала головою бабуса.

— Та ні, ріднесенькі мої. Не можна гаяти часу. Нам потрібен меч. І дуже швидко! Ми повинні їх випередити, інакше вони знов занапащать увесь світ! Тарасику, я благаю тебе, швидше, якомога!

— Залюбки, — відповів Тарасик. — Але ми трохи перевантажені. Багато людей, багато речей, їжа, вода, дрова!

— Ех! Кому чого не шкода? Гайда за мною!

З цими словами дід побіг до своїх речей, заграбастав цілу купу без розбору та почав викидати з вікна, намагаючись влучити в бісові створіння внизу.

Інші надихнулися його прикладом, і з вікон полетіло різноманітне добро. Навіть маленький хлопчик (той самий, пам'ятаєте?), понюхавши і скривившись, жбурнув у провалля свій нічний горщик разом з усім нічним добром, поціливши при цьому в якусь страхітливую істоту.

— Викидайте все, не жалійте! — командував дід. — Як встигнемо, то нового наживемо, а як ні, то більше не згодиться. Їжу, їжу не жалійте! Дрова паліть! Розкладайте більше багаття! Кожному залишити трошки води для себе, на один день! Залишки — за борт!

Люди робили все, що казав дід. Невдовзі шаровари наповнилися гарячим повітрям,

і дирижаба піднялася високо в небо.

Чоловіки, змінюючи один одного, щоб було якнайшвидше, крутили педалі, які рухали гвинти. Повітряний корабель набирив швидкості!

Поступово чудовиська залишились далеко внизу, позаду. Навкруги, наскільки бачило око — сіро-чорна обгоріла земля, темні хмари, курява. І лише в одному місці, з-за обрію, ледь жевріло якесь крихітне сяйво. Веселка першою вгледіла його, подивившись у вікно.

Тарасику, нам туди! — гукнула вона. — Люди добрі, благаю вас, швидше! Треба ще швидше!

І люди робили все, що в їхніх силах. І навіть більше.

Сяйво швидко наближалось. Зовсім небагато часу пройшло, і тепер вже й підсліпкуватий дід міг чітко розгледіти не тільки світло, а й його джерело. Ще трохи — і ось воно вже під ними.

Люди загасили полум'я і зацікавлено повилазили з вікон. Гаряче повітря в шароварах поступово охолоджувалося, і дирижабль почав повільно, колами, знижуватись.

Веселка зачаровано дивилася на меч, наче боялася, щоб він нікуди не зник і це не виявилось черговим сном. Ледь пропхавшись крізь людський натовп, до неї приєднався Коник. Дівчинка відчула його поруч, посміхнулася і прошепотіла на вухо:

— Я ж казала, що ми зможемо. І ти казав.

— Коли це я таке казав?

— Ну, не казав, так думав. А як не думав, то діяв! По-геройськи!

— Це справді так, — удавано знітився Коник.

— Я — герой.

Веселка розсміялась і обійняла його за шию. Потім вона швидко повернулася до людей.

— Діду! Треба зробити з якоїсь міцної мотузки петлю і зачепити меч за перекладину.

Усі заходилися шукати мотузку. Та це виявилось не так легко — знайти таке на дирижа-бі. І ще — довгу та міцну!

Першим знайшов маленький хлопчик, той самий. Він приніс тоненьку мотузочку, якою були підв'язані його штани. Штани спали і тягалися підлогою. Веселка лагідно поцілувала його і допомогла підв'язати штани знов.

Дідова торба, а точніше, Татків подарунок, згодився і тут. Коник занурився в неї з головою — і за мить у нього в зубах вже стирчав кінчик мотузки. Такої, як треба. Та ще з готовою петлею.

Дід вистромився з вікна і, потроху опускаючи мотузку донизу, спритно накинув петлю на руків'я. Підхопивши таким чином меч, люди всі гуртом почали тягнути його вгору, та нічого не вийшло. Меч не піддавався. І замість того, щоб вирвати його із землі, вони самі почали знижуватись. Тільки дирижабу ледь не перекинули. А як ви думали? Гаряче повітря в шароварах стало ледве теплим, бо щоб спуститися, довелося

загасити багаття.

Веселка зрозуміла проблему першою. Зібравши жінок, вона почала розпалювати вогонь, поки чоловіки тримали мотузку. Повітря в шароварах швидко нагрілося, і дирижабль повільно потягло вгору. Тепер усе залежало від сил і терпіння чоловіків. Навіть маленький хлопчик сердито сопів, учепившись за дідові штани. Чому за штани? Бо ще не виріс і до мотузки дістати не зміг. А та вже мов струна! Усе натяглось, аж у вухах задзвеніло! І ось, нарешті!

Меч різко вирвався із землі, описав величезну дугу в повітрі і завис на мотузці.

Від цього чоловіки полетіли шкереберть і впали один на одного. Який же тут здійснювся галас! Усі радісно кричали і вітали Веселку, що плакала від щастя в обіймах матінки та бабусі. Коник видав такого гопака, що навіть дід позаздрив! Він закріпив край мотузки за якусь залізяку і, втомлено усміхаючись, витер рукавом спітніле чоло.

— Дякую тобі, Татку! — усе ще плачучи від щастя, прошепотіла Веселка. — За все, за все! Я обов'язково виконаю твоє завдання.

Вона витерла очі і звернулася до односельців:

— Ріднесенькі мої, тепер треба швидше до боввана. У нас зовсім мало часу. Тарасе, вперед!

Чоловіки завзято заходилися крутити гвинти. Жінки слідували за багаттям. Веселка та Коник, вдивляючись у скелі, підказували Тарасикові напрямок.

Істукан був уже майже поруч. Залишилось облетіти якусь гору. Але те, що вони побачили за рогом, змусило їх зойкнути.

Просто перед ними, на рівному майданчику, стояло величезне знаряддя, схоже на арбалет, заряджений величезною стрілою, кінець якої палав, наче смолоскип.

Поруч стояв чаклун із кривою шаблею напоготові. Він уважно спостерігав за дирижаблем і був готовий слушної миті перерубати мотузку, що стримувала стрілу. Обличчя в нього було дуже втомлене, але рішуче. Він чекав, коли повітряний корабель стане так, щоб стріла одночасно пробила всі шаровари вздовж.

Звернути або зупинитись вже не було ні часу, ні простору. Здавалося, що порятунку немає.

Коник рішуче занурився в торбу, витяг звідти лук зі стрілою і простяг Веселці. Дівчинка нерішуче взяла їх до рук і обернулася до чаклуна. За мить вони зустрілися поглядами. Веселка підняла лук. Чаклун втягнув голову в плечі і підняв шаблю. Дирижабль був саме там, де його могла знищити вогняна стріла.

Хто перший? Веселка чи чаклун? Чи може, одночасно? У такому разі загинуть всі!

— Стріляй, Веселко! Та швидше, не вагайся! Інакше ми загинемо всі! — гукнув їй Коник.

Веселка спробувала зосередитись, але на її обличчі був сумнів та жаль.

"Навіть твій ворог допоможе тобі стати собою, справжньою!" — несподівано пролунав Татків голос так чітко, наче він був десь поруч. Веселка аж здригнулася від несподіванки. Вона обернулася, проте одразу зрозуміла, що більше ніхто цього не почув.

Дівчинка поглянула на свої руки і з огидою відкинула лук.

— Ні!!! — вигукнула вона та, визирнувши з вікна, голосно звернулася до чаклуна. — Чуєш, чаклуно, я не стрілятиму в тебе! Не треба більше ворожнечі! Бо так ми всі загинемо! Всі, чуєш?! А я не хочу цього, повір! Бо більше ніхто не повинен вмирати! Ти чуєш мене?!

— Нічого ти не розумієш! — відповів той геть змученим голосом. — Не повинен вмирати, кажеш? Та якщо я не вб'ю вас, він мучитиме мене ще тисячу років! А я не витримаю цього. Він замучить мене до смерті! То вже краще отак, одразу!

— Та ні! Не замучить! І не буде ніякої смерті, якщо ми припинимо намагатись один одного вбити. Це залежить тільки від нас, чуєш? Від нас усіх разом із тобою! Більше ніхто не повинен померати!

Чаклун сумно подивився в очі Веселці, повільно опустил шаблю і втомлено сів біля своєї невикористаної зброї. Дирижабль відлетів з лінії ураження. Люди полегшено зітхнули.

— Та летить уже, — сумно мовив чаклун. — Це був мій останній шанс. Тепер усе, кінець.

Саме тієї миті щось загриміло під землею, і скелі почали страшенно здригатися. Чаклун упав і схопився за голову. Біль спотворив його і без того страшне обличчя.

— Ні! Я більше не можу так! Більше не можу! Вбийте мене, хто-небудь!

Він підвівся, хитаючись, підійшов до краю прірви, сумно подивився услід людям і, склавши крила, кинувся вниз.

— Прощайте!!!

— Не треба! — зі сльозами вигукнула Веселка. — Люди, ми маємо його врятувати! Більше ніхто не повинен померати!

Тарасик відреагував першим! Він спрямував дирижабль у піке і встиг підставити під чаклуна, що падав, м'які, наповнені теплим повітрям шаровари. Скотившись ними, непритомний чаклун упав досередини повітряного човна.

— Допоможіть йому, мамо, бабусю!

Жінки кинулися до бідолашного чаклуна. Перемагаючи огиду, вони перевернули його на спину і поклали на лоба прохолодну вологу хустинку.

Веселка підійшла до Тарасика.

— Молодець, друже! Тепер давай вгору, підіймайся над бовваном. Я знаю, що нам потрібно саме туди.

Але виконати це виявилось ой як не просто. Бовван несамовито здригався. Його чотири обличчя розвалилися вщент, роз'їхалися в різні боки, і на їхньому місці з'явився величезний кратер вулкану, з жерла якого до самого неба вирвалося шалене полум'я і почало вилітати величезне розпечене каміння.

Обпалені жаром люди відсахнулися до протилежної стіни.

— Рятуймося! — почулося звідусіль. — Леті-мо звідси! Ми всі згоримо!

Тим часом величезний палаючий камінь влучив у крайні шаровари. Ті миттю зайнялися. Від них почали горіти сусідні. Дирижабль, мов підстрелений птах,

похилився на один бік. Люди посипались один на одного. Здійнялася паніка!

— Тікаймо! Повертай назад, Тарасе!

— Стійте, люди! — зупинила їх Веселка. — Послухайте мене! Якщо ми зараз повернемо назад, то всі неодмінно загинемо! Чи тут — зараз. Чи потім — на землі. Все одно загинемо! Нам треба туди, чуєте, саме туди! — вона рішуче вказала в напрямку кратера. — Це страшно, але це — єдиний вихід! Я вірю, що Татко неодмінно врятує нас! Хто вірить разом зі мною?

І стільки сили і впевненості було в цій маленькій дівчинці, що всі зупинились і змовкли.

Першим до Веселки підійшов Коник і мовчки поклав голову їй на плече.

— Я вірю! — гукнув зі свого місця Тарасик.

— Я теж, звичайно, — хриплим голосом приєднався дідусь.

— Я вірю, — прошепотів, розплющивши очі, чаклун.

Поступово і всі інші погодились, заспокоїлись і повернулись до своїх справ.

— От і добре, — посміхнулася Веселка. — Вперед, Тарасе. Діду, візьми свою шаблю та стань біля мотузки, що тримає меч. Будь наготові. За моєю командою одразу її рубай.

— Вона подивилась у темне, захмарене небо.

— Допоможи нам, Татку.

Дирижаба повільно розвернулася, потроху набрала швидкість і полетіла до центру вогняного стовпа.

Це було по-справжньому жахливо!

Звідусіль на них летіло вогняне каміння! Дирижабль наповнився їдким смородом! Вже зайнялися корпус та шаровари! Усюди полум'я!

Люди боролися, як могли. Вони збивали вогонь одягом, допомагали обпеченим, розкручували гвинти.

Ще декілька секунд — і вони прямо над епіцентром виверження! Тієї миті їхній геройський повітряний корабель геть втратив керування, нахилився і почав падати в самісіньке пекло.

— Діду, рубай! — вигукнула Веселка, ледь тримаючись на ногах, майже задихнувшись від диму.

Дід замахнувся, але перерубати не встиг, бо впав від удару вогняного каменя в дирижабль. Шабля випала в нього з рук і опинилася біля чаклуна. Той підібрав її, підповз до мотузки і з останніх сил намагався її перерізати. Однак нічого не виходило. Сил було замало!

Веселка крізь марево побачила намагання чаклуна і, чіпляючись за якісь обгорілі прилади та кріплення, підповзла до нього і вхопила шаблю з іншого боку. Ріжучи тендітні рученята гострим лезом, дивлячись в очі чаклунові, вона зробила останнє зусилля, на-тисла, мотузка піддалася, репнула і нарешті розірвалася.

— Я не сплну! — щасливо вигукнув чаклун і знепритомнів.

Меч стрімко полетів у прірву. Дирижабль розвалився на полум'яні шматки, які

разом із людьми шкереберть полетіли слідом, у самісіньке пекло.